

കാമ്പി

(മഹാത്മാ)

നടവംത്ത് മഹൻ നമ്പുതിരി

പ്രസാധകൻ:

നടവത്ത പരമേശപരമ്പരയുടെ
തിരി

(പക්‍රුවകൾ മുമ്പ് പ്രസാധകനുള്ളതാക്കനം.)

പ്രസാധകൻ ഒരു ഏഴ്വാ അതികളിലും ഉണ്ടായിരിക്കും.

ശാസ്യി

(മഹാത്മാ)

ഗ്രന്ഥകർത്താ:

നടവായ്ത്വം മഹാ നയുതിരി

PUBLISHERS:
THE MANGALODAYAM LTD.,
TRICHUR.

1952/1128

കനാം പതിപ്പ്
കോസ്റ്റി 1000

തൃശ്ശൂർപേരുൽ
മംഗലം അസ്സിൽ
അച്ചടിച്ചത്

വില:

12 ഓ.

നടവത്ത് അല്ലെങ്കണ്ണതിൽ

നാട്ടുവകയ് മഹൻനമ്പുതിരിയും അവിട്ടനേത അംഗങ്ങളും

നടവം മഹറ

അമ്പലങ്ങം ചപലങ്ങമാണ് ലക്ഷ്മി. സസ്യപതിയോ? രണ്ട് ദേവിമാരം സതീത്മരങ്ങം സവികളുമാണെന്നാണ് തൊന്നുന്നതു്. ഭൗതികസമയത്രുപോലെ വിദ്യാസമയത്രും ശാശ്വതമായി അനിഭിക്ഷിപ്പാൻ സാധിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു കൂടംബവും മിക്കവാറും ഇല്ലെന്നതനെ പറയാം. ഇംഗ്ലീഷ് പരാമരംവും ഘൃതശപ്രായവും കൈഞ്ഞാണ് വിദ്യാദേവിക്കൾ തുടക്കൽ സ്ഥിരപ്രതിഷ്ഠ നൽകുന്നതിനും ഘൃതക്കം വിലക്ക് സാധിച്ചേന്ന വന്നേണ്ണും. എക്കിലും ആ ദേവികവിതാകാഖിനിയായിട്ടു് ഒരു കൂടംബത്തിൽത്തന്നെ പലതവമുറക്കാരെയും തുടച്ച്യായി ആദ്ദേഹിക്കാറില്ല. സാമുഖികയുടെ പ്രവൃത്തമായ വിദ്യപത്രസംഖ്യയിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന പതിനേട്ടരക്കവികളിൽ ഏറ്റവും പത്രരിസമോറമായാണും ഒരു മഹറം ഉപാപ്രൂട്ടിക്കന്നുനു കാണുന്നതു് ഇന്നും അതുവാത്തകളുടെ തുടക്കത്തിലാണ് ഗണിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതു്. ആ തുടക്കത്തിൽ നടവത്രുതു കൂടംബവും കവിതാദേവിയുടെ കരണാകടാക്ഷത്തിനും പാറുംവീച്ചുതു മലയാളഭാഷയുടെ ഭാഗമാണെന്ന വരയേണ്ടതുള്ളി. പുണ്ണ്യദ്വാകനായ നടവത്തള്ളുന്നർ യശസ്വിരം സഫടയന്നാരായ കേരളീയങ്ങൾ മുഴയരംഗത്തിൽനിന്നു് ഒരിക്കലും അന്തരിംഗം ചെയ്യുന്നതല്ല. മഹനാക്കട്ട, വാല്മീകിത്തിലും കൈരളീയിദേവിയുടെ കാര്യക്രമങ്ങളും വർത്തിച്ചുവന്നു. മുളിഞ്ഞിലായ പദ്മകസ്ത്രങ്ങളും ഭാഷാദേവിയുടെ പാ-

കാരവിന്ത്യജീവി ക്ഷതിപ്പും പുജിച്ചിട്ടുള്ള പണ്ഡിതവരെ
സ്വന്നാക്കുന്ന മനസ്സിയിൽ അഭ്യേഷം എന്നും പ്രശ്നാലിക്കു
ന്നു. ഈ വാദവും ഇതിലും പരിപുഞ്ജമായിത്തീർന്ന്, സാ
മിത്രഭക്തന്മാർക്ക് നടവത്തു് ഇല്ലോ കേരളത്തിന്റെ നട
ക്കളും ഒരു പാവനക്കൂറുമായിപ്പുറിലബ്ദിക്കും!

നടവം മഹൻ എന്ന സുപ്രസിദ്ധനായ നാരായണൻനുന്നുരിയുടെ ജനനം കൊല്ലുവണ്ണം, 1043-ലാണ്. ജ്യോതിഷഭാഷയിൽ പറയുകയാണെങ്കിൽ 1043 മേടം
17-ാം തിക്കളാഴ്ചയും, തിരുവാതിര നക്ഷത്രവും പുത്രവും
ക്ഷുദ്രവൈമിയും കൂടിയ ദിവസം കന്നിമല്ലുദ്രക്കാണം
കൊണ്ടാണ് ജനനം. നാളിൽചെയ്യുന്ന നാഴിക മുപ്പത്തു
ദിവസുകൾ; പക്ഷത്തിന്റെ അവധിയും അവധിയും; പുത്രിയായി.
എന്നുട്ടിപ്പുംതൊരു അതതുരുവും പുത്രിയായി.

“ആരുദ്ദേശക്കാണണാം;- മന്ദിരിക്കലെ പിടി—

ചൂഡേണമമാത്രു പോയ്—

മേരുന്നേരി ഭജിച്ചു ചെണ്ട വിരവിൽ—

ക്കാട്ടിക്കളിച്ചീടണം

തൊരണ്ണുന്നതിനമു ചോറു തരണം

ശാരൂദ്ദേശവം പിടി—

ചൂഡുന്നതൊട്ട് വാണിജന തനയൻ

നന്നായ്ക്കും നിശ്ചിന്നയം.”

എന്ന കവികളാലക്കാരന്തന്നായ വെണ്ണസ്ഥി അച്ചുന്നനു
സുരിപ്പാടു ശ്രദ്ധവത്തിൽ അവിടേയ്ക്കു നൽകിയ ആൾക്കു
വും സർവ്വമാ ഫലപ്രദമായിത്തന്നെ വേണ്ടും.

അരച്ചുന്നതിങ്കമേനിയോട് അക്ഷരാവലോഗം വാങ്ങിയ മകൻ, ഇംഗ്രേഷ്യാരിയർ, എടമനയിള്ളയൽ, പ്രസി ലജ്ജാസ്ത്രനായ മങ്ങതോന്പിള്ളി തെക്കേ പുണ്ണാത്തു വാസനന്മാർ എന്നീ ശ്രദ്ധക്കമാരോട് പ്രമമപാംബൈള്ള ഫും യമാകാലം പറിച്ച മുഹമ്മദ്ദുഖത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു. അക്കാലത്തു് അരച്ചുന്നതിങ്കമേനി ഗവമേംബറിന്റെ കീഴിലിക്കു കോട്ടേരിസ്ഥാനവക മാനേജരായിരുന്ന തിനാലും, ജനോപകാരാത്മം വൈദ്യവിഷയത്തിൽ അധികം സമയം ചിലവുചെങ്കുവന്നതിനാലും പുത്രൻറെ വിള്ളാല്ലാസകാര്യത്തിൽ വേണ്ടതു ഒഴിവിപ്പിക്കുന്നതിന് അദ്ദേഹത്തിനു സാധിച്ചില്ല. എക്കിലും അക്കാരണത്താൽ മഹറ യാതൊരു തരക്കേടം വരാതിരിപ്പാൻവേണ്ടി അദ്ദേഹത്തിനെ സമാവത്തനം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ വിപ്പാനാങ്കെ കേളുന്നിരംഗമായ കോട്ടങ്ങളും കോവിലകളും കൊച്ചുണ്ണിത്തു ചെന്നാക്കി. അവിടെ കവിസാർവ്വഭൗമൻ കൊച്ചുണ്ണിത്തു പുരാന്നതിങ്കമന്ത്രിലെ സഹോദരിയും ഒരു സൗഖ്യസിലു വൈയാകരണവിച്ഛിയുമായിരുന്ന കൈകത്തവുരാട്ടിയുടെ അട്ടക്കൽ കാവുന്നാടകാലക്കാരാദികളും, വിപ്പാൻ കണ്ണതിരാമവമംന്നതിങ്കമന്ത്രിലെ അട്ടക്കൽ വ്യാകരണം ശേഖരാന്തവും അഭ്യസിച്ചു. ഇക്കാലത്തു് കൊച്ചുണ്ണിത്തവു രാൻ, കണ്ണതിക്കേടുന്നതവുരാൻ, കാത്തുള്ളിൽ അച്ചുതക്കു മനാൻ മുതലായ ശ്രേഷ്ഠകവികളുടെ സാമ്മചന്നവും, സതീത്യതയും അവിഭേദം ലഭിച്ചു. പറിപ്പിലുള്ള സാമത്യവും ശ്രദ്ധളാളും ശ്രദ്ധാന്തിയുംകൊണ്ട് മഹറ ശ്രദ്ധവിന്റെ പുത്രനിൽവിശ്വേഷമായ വാസലുത്തിനം അ

നാഗരികത്വിനാം പാത്രീഭവിച്ചു. അക്കാദാലത്തു സുപ്രസിദ്ധ സാഹിത്യകാരനായ സി. പി. അച്ചുതമേനോൻ കൊച്ചി വിള്ളാല്ലാസവക്കുപ്പിന്റെ അല്ലെങ്കിൽ നാലുക്ക്ഷുന്നായിരുന്നു. അദ്ദേഹം കൊട്ടണ്ണല്ലോർ കൈ പഴുളിക്കുടം സ്ഥാപിക്കുകയും നടവം മ മനെ അവിടെ കൈ മുൻഷ്ഠിയായി നിയമിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇക്കാലത്തു മഹൻ മനോരമയിൽ കവിതയെഴുതുവാൻതു ട്രൈ. ഉത്സാഹിയായ തുണ്ടശൻറെ തുട്ടപിടിച്ച് ‘മാനാ ക്ഷുസം’ നാടകം തജ്ജമചെയ്യുകയും അനു സി. പി. നട ത്തിയിരുന്ന ‘വിള്ളാവിനോദിനി’യിൽ പ്രസിദ്ധമാക്കുത്തു കയും ചെയ്തു. അതിന്തുള്ളാണ് ചാത്തുക്ക്ഷുമനാടിയാം അച്ചുതമേനവൻം തമാഖ് ‘ഉത്തരരാമചരിതം’ നാടകം തജ്ജമസംബന്ധമായി വലിയ കലമമുണ്ടായതും. സി. പി. യുടെ ശ്രൂതത്തിൽ ചില കവികളെല്ലാം തുടിച്ചേരുന്നും ‘ഉത്തരരാമചരിതം’ത്തിനു മരൊരു തജ്ജമ പുരപ്രേച്ഛവിച്ചു. ഇതിൽ കാത്തുള്ളിയിൽ അച്ചുതമേനോന്നാം മഹൻതിങ്ക മെനിയുംതുടിയാണും റണ്ട്, മൂന്ന്, അഞ്ചു് എന്നീ അക്ക സ്വാരം തജ്ജമ ചെയ്തുതും മൂന്നാമക്കം മൂഴവന്നം മഹൻറെ തജ്ജമമായാണും. ഉത്തരരാമചരിതം നാടകത്തിൽ എറാ വും പ്രധാനമായ മൂന്നാമക്കം തജ്ജമ മനാടിയാക്കേടെ നേക്കാർ കട്ടം പിനോക്കമല്ലെന്ന മാത്രമല്ല,

“സീതാക്ഷേവി കനിഞ്ഞതു കൈത്തളിരിക്കാലീ—

നതർക്കുന്നംകൊടി—

തേതതാനം കളിക്കണ്ട പോറിയോരു

കൊച്ചാനക്കിടാവില്ലയോ?”

എന്നിത്രാദി ഫോക്കസ്സർ ശയ്യാസുവംകൊണ്ട് മനാടിയാ

രട തൃതിയേജും അതിലുംവിച്ചിട്ടണ്ട്. കൊല്ലുവർഷം 1070-മാശണാട്ടുടി മഹാന പഴയന്ത്രൻ സ്ഥാപിക്കലിയ്യു സ്ഥലം മാറ്റി. അപിടെ രണ്ടുരുൾ കൊല്ലും ജോലിനോ കിയതിനിടയിൽ ‘സാരോവരേശം’, ‘അരംബാസുവം’ എന്നീ തൃതികൾ പ്രസിദ്ധപ്പെട്ടതി. ഇക്കാലത്താണ് തന്റെ കനിഷ്ഠസഹോദരനം കുടംബകാര്യാനേപഞ്ചാ ത്തിൽ അച്ചുനെ സഹായിച്ചിരുന്ന ആളും വൈദ്യശാസ്ത്ര നിപുണനമായിരുന്ന ‘മിച്ചകൻ’ എന്ന ശൈരംനന്നുരി ശിക്കാലചരമമടങ്ങതത്തു്. അച്ചുനെ മുന്തു ഷിക്കന്നതിനം കുടംബഭരണത്തിനാംവേണ്ടി ഉദ്രാഗം രാജ്ഞിവൈദ്യ മഹൻ അനന്തരതൽ ഇപ്പുത്തു ചന്ന താമസമാസുചീച്ച. അച്ചുക്കിങ്കേമനിയും കേരളകാഴ്ചിഭാസനം തമ്മിൽ വൈക്ക മുത്തൈവൈദ്യ’ ഇക്കാര്യത്തെപ്പറ്റാറി സംസാരിച്ചതു് ‘അംഗും ഡാറു’യിൽ ഇപ്പുകാരം രേഖപ്പെട്ടത്തിയിരിക്കുന്നു:

“‘മുഞ്ഞെടുച്ചുള്ളതു്?’, ‘മഹൻ’, ‘ശരിയാ പടക്കൻ-
ഒക്കിക്കൽ മുഖ മനിഷിപ്പുനിയായിരുന്നോൻ’,
ഇക്കാലമില്ല മനിഷിപ്പുനിയിൽ മുന്തു-
ഷാജ്വാക്കിയെന്നെന്ന സുത്തത്തോടി വെന്തശേഷം.”

മഹൻതിക്കേമനി അക്കാലത്തു് ഒരു സ്ത്രീയിൽനാം എഴുതിയും എഴുതിയും എഴുതിയിൽ,

“ഇപ്പുത്തന്ത്തുറ കന്തം, ഇനകന സുവമി-
സ്ത്രീയും നന്ന വയ്യാ-
തല്ലത്തെപ്പുട്ടാനിരിപ്പിത്തിവന്നമന്തിനം
ദീനമൊക്കെഴുപ്പം

തെല്ലാലേ ബുദ്ധിമുട്ടിക്കവനവിഷയം
വിട്ടു തൊൻ ശേമഭാരം
കില്ലേറിക്കഴിഞ്ഞു കഴുതകൾ കനക—
ചൂക്കു ചോക്കം കണക്കേ.”

എന്നിങ്ങനെ എഴുതിയിരിക്കുന്നു. ഇക്കാലത്താണ് കൊ
ചുഡിൽ തീവണ്ടി നടപ്പാക്കാനുള്ള ഉള്ളമം തുടങ്ങിയതു്.
ഇതിലേയ്ക്കേണ്ട സ്ഥലം പൊന്നാംവിലക്കാട്ടത്തുടക്കുന്ന
തിന്ന പിള്ളാലത്തു ദിവാൻപദ്മലക്കരിച്ച പ്രധാനി ടി.
എസ്സു് നാരായണയുരൈയാണ് ഗവൺമെന്റിൽനിന്നും നി
യമിച്ചതു്. ഇല്ലാവക പത്രത്തുവരുയ്ക്കു നിലവും കരെ പുര
ഗിടങ്ങുള്ളൂ. ഈ ആവശ്യത്തിനുവേണ്ടി സക്കാരിൽനിന്നും
വൈക്കേരി. അതേപുരാട്ടി മഹൻ കു കത്തിൽ ഇപ്പുകാരം
പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു:

“തൊന്ത്രി രാട്ടുചരിയ്ക്കു നല്ല കനകം
കായ്ക്കും നിലം പോകയാൽ
കണ്ണിരിൽ കൂളിയാണ് തൊട്ടുട കുടം—
വേദത്താട്ടക്കില്ലുവേ!

വന്നിപ്പാനതതായതിനേൻ്തു വില വാ—
ഞീടാൻ ശ്രമിച്ചീയിട—
കണ്ണാണോടിനടക്കയാണാരിടയി—
പുന്തിയ്ക്കു മെൻതോഴരേ!

കണ്ണം കണ്ണതെത്തുടിടം, വിലതാ—
നാരെകില്ലും ചൊല്ലിയാൽ
ശ്രൂജ്ജു തിട്ട, മെന്തുചട്ടു, മിതാ—
ക്കാണം സമീക്കാവതോടി

ഉണ്ടിടാൻ പഴിയില്ല കജ്ഞമിവനീ—

വണ്ണം തുടർന്നാൽ വിശ—

പുണ്ണാധാരതടക്കവാൻ കവിമണം!

തീവണ്ടി തിന്നാവതോ?

വേണ്ടുംവണ്ണം വിചാരിച്ചലിവൊട്ട് വില ത—
നീടവാൻ കൊച്ചിരാജൻ

ലാണ്ടക്രിസ്ത്യിപ്പുനാദീസരയുടനടി കര—
പ്രിച്ച തീച്ചപ്പുട്ടത്താ

ക്കണ്ണാൽ വണ്ടില്ല, ധാക്കാതുകിലകമല്ലിയും
സ്ഥാമി കണ്ണങ്ങൾ നോക്കി—

ക്കണ്ണാൽ മിണ്ടില്ല; മുളിം, കടശി വിലക്കാട്—
കില്ല കേരംകില്ല കായ്യും.

ഇല്ലാകോട്ടിൽക്കടന്ന തെളിവുകളിലും

വാങ്ങവാൻ തീച്ചവന്ന,

മെല്ലുത്തക്കം തുടർന്ന, ഇപ്പിയവർകളിം
സകടം കേടുന്നർന്ന

എല്ലാം ധാക്കത്തിൽ വന്ന, പഴയ വിധിയിലെ—
തോതു തെരെറന്നവന്ന

ചൊല്ലാം ഞങ്ങൾക്കു തന്ന, പണമനവധി മ—
റോക്കത്തിൽ തോത് ചി വന്ന.”

ഈയവസരത്തിൽത്തന്നെന്നായിരുന്ന സദ്യ സെററിൽ
മെന്നും. ഒരു കായ്യസമനവെച്ചും, ഈ കായ്യങ്ങൾ മുഴ
വൻ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിൽ അഷ്ട്ടം തൃഷ്ണിയുണ്ടായിരുന്നീ
ല്ല. “നമ്മുടെ കായ്യങ്ങൾ നാം തന്നെ നോക്കി പരിശോ

ഡിച്ച നടത്താത്താർ എന്നും അന്റുനെ അതുകൂടിക്കേ
ണ്ടിവരുമോ അദ്ദേഹം പറയാറുണ്ടായിരുന്നു. മഹാ
പ്രൂഢല കാൽഞേഷിക്കുള്ള കൈവന്നുള്ളപ്രാർഥ കൈ കാൽ
സ്ഥിർ മിക്കവാറും അനാവശ്യവുംബാണ്. അദ്ദേഹത്തി
നെറു കാൽഞേഷിക്കു പ്രത്യുഷപ്രക്ഷൃതം അവിട്ടുള്ള മഹാ
ക്ഷേത്രത്തിൽ ഇന്നും കാണാവുന്നതാണ്.

നടവത്തില്ലോ അവിട്ടുള്ള ഗ്രാമത്തിൽപ്പെട്ടതാ
ണ്. അതു ഗ്രാമങ്ങളുടെക്ഷേത്രം കൈ കാരായ്ക്കുമ്പോയത്തി
നെറു ഭിംഗനാമിത്തം പത്രാല്പതിനായിരും ഉള്ളപ്പും
കൈകടത്തിൽ മുങ്ങിയിരുന്നു. തന്നുമാത്തം '78-ൽ ക്ഷേ
ത്രാല്പാരണക്കമ്പത്തിൽ മഹാരാജുരിക്കു' ഇടപെടേണ്ടി
വന്നു. അവിട്ടനു സമുദ്ദായവും വുവഹരിച്ചു് അദ്ദേഹത്തെ
മഹത്തെ തൽസ്ഥാനത്തുനിന്നു നിശ്ചാസനം ചെയ്യുകയും
താൻതരണ ഭരണം കുഞ്ഞുമ്പുകയും ചെയ്തു. മുത്തുപിയകാ
ലത്തിനുള്ളിൽ ഒപ്പസ്പത്തിലെ കടം മഴുവൻ കീതെന്നും
മാറുമ്പും, പത്തുചതിനായിരും ഉള്ളപ്പും കയുടെ മരാമത്രം
ധപജലുതിജ്ഞും നടത്തുകയും ചെയ്തു. ഈ ധപജലുതി
ജ്ഞയുമ്പുറി ക്ഷേത്രത്തിക്കട്ടിന്തന്നും —

“മജ്ജുഖ്യാം മടിയിക്കും മടിയില്ലോ
വാഴോവാരഗസ്ത്രാലയം

മക്കാഖന്നു നടക്കുലീംകാടിക്കരും
നില്ലുന്ന കാലംവരു

ചൊല്ലും നടവം മഹനു പതിവായ്
സപ്രദ്ധത്തിലും വോയ്യരാ—

മക്കാഖന്നുജ്ഞാരിടിച്ചിലിലില്ലു, കയറാം
കൈലാസശശലത്തിലും.”

എന്ന് എഴുതിയിരിക്കും. ഈ ദേവസ്ഥം ഭരണത്തിന്റെ
കു ചുരുക്കം കാവ്യശകലങ്ങളിൽചേര്ത്തിരിക്കുന്ന ‘ക്രിം
പ്പൻ’ എന്ന കുതിയിൽ കാണാവുന്നതാണ്. 85-ൽ അം
ചുമ്പന്നുരിയട കാലിൽ കു പഴപ്പു വന്നതുടക്കയും പ
ല അഷാകവികളിടേയും പദ്ധതിയമായ പ്രാത്മനക്കാണ്ട്
ദേഹപ്പട്ടകയും ചെയ്ത കമ പ്രസിദ്ധമാണെല്ലാ.

“തെങ്കെത്തെ നീട്ടവിപ്പിട്ടുവുവന്നേ വലഞ്ഞത-
നുകളിയവഗനായിക്കാൽപിടിച്ചുതിയുതി
പുരക്കാഡ സഹിയാന്തതിട്ടേന്നു നോക്കുന്നിതുള്ള-
തിവടി; മുകവായുരമ്പുരുമൻ തന്നുരാനേ!”

എന്നും മറുമുള്ള പ്രാത്മനക്കോട്ടുടി കഴിച്ചുതുട്ടിയ അം
ബ്യാദമാസക്കാലത്തിനിടയിലും ദേവസ്ഥം ഭരണം യാ
തൊരു വീഴ്ചയുംകൂടാതെ നടത്തിവന്നു. 86-ാംബാണ്ട് അവി
ഡേഡ് കു ഗ്രഹപ്പിഴകാലമായിരുന്നു. അന്നാണ് അദ്ദേ
മത്തിനു വന്നുരിയും തദ്ദനതരം പൂരാന്തരായ ക്രാവും പി
ടിവെട്ടതു് ‘ദീനാക്രമനാസ്തബം’, ‘സൂര്യമജ്ജരി’ എന്നി
നുതികൾ ഇക്കാലത്തു ചെമ്പിട്ടുംജീവായാണ്. ഇങ്ങനെ മ
മനെ ബാധിച്ച സുവശ്ശടിനെപ്പറ്റായാണ് മഹാകവി
വള്ളിത്തോർം —

“മുകവാം ദപിജനാത്തശയുചിട്ടി-
ട്ടോകവയ്ക്കു തികക്കുന്നതിനാമുന്നേ
ക്രാവെട്ടു മഹൻ കിടപ്പിലായാ-
നുകെത്തേനാ നടവത്തു നസ്തകാലം.”

എന്ന് എഴുതിയിരിക്കുന്നതു്. ഇക്കാലത്തും തദ്ദനതരം

94-ൽ അദ്ദീതാരംബം ബാധിച്ചപ്പോഴും അതയുണ്ട് പഠാരം വാരവാരംഗതനായ വൈദ്യരത്നം ഈ. ടി. നാരായണൻ മുസ്ലിം അധികാരിയാണ് അവിടത്തെ ചീകിത്സിച്ചിരുന്നതു്. കല്ലുർ ഇള്ളേ ടത്തു തജ്ജാട്ടില്ലവും നടവത്തില്ലവും തമിൽ തലമുറകളായിത്തന്നെ അഭ്യന്തരം നിലനിന്നപോങ്ങണണ്ടോ. രോഗവും പ്രായാധിക്രമവും വന്നതോടുകൂടി തിരക്കേണി പുരാമേ പോയി സാധാരണയായി താമസിക്കാറില്ലെങ്കിലും ഈ ഫീട്ടില്ല വൈദ്യരത്നം നാരായണൻമുസ്ലിം നായും മഹൻ നിലകളാണ് മുസ്ലിം നായും മരും പ്രീതിക്കവേണ്ടി കീഴിന് ടപ്പിനസരിച്ചു് കല്ലുർ ഇള്ളേടത്തു തജ്ജാട്ടില്ലത്തു പോയി താമസിക്കുക പതിവാണോ. 88-ൽ പുണ്ണ്ണദ്ദോകനായ അച്ചുന്നനൃതി ദിവംഗതനായി. കൈരളിയുടെ ഒരു കണ്ണാഡക്കാർ കാലപ്രവാഹത്തിൽ അടിഞ്ഞു. സംവത്സരജീക്ഷ ഫീട്ടില്ലും അവിട്ടത്തുർ ദേവസ്ഥം ഭരണം സമംഗളം നടത്തിപ്പോന്നു. അതിനാശം 94-ൽ മാത്രമാണോ് 18 കൊല്ലും നീണ്ടനിന്നു ദേവസ്ഥം ഭരണത്തിൽനിന്നും അവസാനമായി കഴിവായതു്. അഞ്ചു് അതു മഹാക്ഷേത്രത്തിലെ മരും ഉംഗാളം എല്ലാവകംശിട്ടി അഭ്യന്തരത്തിനു ടിക്കേണി ഗ്രസഭസ്തിവെച്ചു് ഒരു അതശംസാവത്രവും മെഡലും സമാനനിക്കുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ടോ. അനന്തരകാലത്തു ‘സന്താനഗ്രാഹാലം’, ‘അത്രമല്ലവേണം’, ‘ക്രതിലഹരാ’ എന്നീ ചെറുകാവുങ്ങൾ പ്രസിദ്ധപ്പെട്ടതുകയും ‘ദോഷയാറു’ നാടകവും, ‘ഗാന്ധി’യും എഴുതിത്തീക്കണകയും ചെയ്തു. അവിടത്തെ അമ്മ 1101 കന്നിമാസം 1-ാം ദിവസം പകരം 4 മണിസമയത്തു ദിവംഗതയാവുകയും ചെയ്തു.

മഹംനയുടി സ്വപ്നാതിയിൽ വിവാഹം ചെയ്തിരുന്നില്ല. മെക്കോർട്ട് വകീൽ ശ്രീമാൻ പെരിങ്ങേരി രാമൻമനോൻ അവർക്കുള്ളടെ സഹോദരി നാനിക്കട്ടിയമുണ്ട് അവിടത്തെ കള്ളതു. ‘ഈ മഹതിയിൽ അവിടെ ജു നാളും ആശുമകളിൽ നാലു പെൺമകളിൽ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്.

അവിടത്തെ കേതിസംവള്ളക്കണ്ണളായ ചില കുതികൾ ശ്രീമതി നാനിക്കട്ടിയമുണ്ടെന്നുവും പ്രേരണയും അനുസരിച്ചു നിമ്മിച്ചുവയ്ക്കുന്നു. ‘മരവായുംപുന്ത്’, ‘വിഷാരിക്കലമും’, ‘ഗിവസ്ത്വം’ മുതലായവ അളളിട്ടതിൽ ഉൾപ്പെട്ടുണ്ട്.

സ്ഥാനത്രാഗംചെയ്യു കൊച്ചു വലിയ തന്റുരാൻതിരമന്നുകൊണ്ടോ അവിടത്തെ കവിതയെ അഭിനന്ദിക്കുകയും സമ്മാനങ്ങൾ നൽകുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. തിരുമനസ്സിലെയും സമപ്പിച്ച,

“മാടേരില്ലുണ്വരിച്ചീടുകയടിവണിയും

ത്രജാലങ്ങൾ കൂട്ടു—

പുംഗേരക്കാതുള്ള രക്ഷാനിപുന്നത നിലനിൽ—

കണ സർജ്ജതനാമം

ശുട്ടപ്പേരകൊണ്ടാരപ്പാർത്തികളിൽമവര—

തൃഞ്ഞ കണ്ണിനെൽ വാസം

ചോടേവം ധാത്തിട്ടിന്മാർ നിധിപതി സുവഭൻ

തന്റുരാൻ ശംഖതന്നെ.”

മുതലായ ദ്രോക്കങ്ങൾ തിരുമനസ്സിലെ പ്രശ്നസ്ത്രം ആ

തേരുക്കം പാറുമേഖിച്ചിട്ടിട്ടുണ്ട്. അങ്ങനെയില്ലെങ്കിൽ മരംകുളം ദ്രോകമാണ് താഴെ ഉല്ലരിക്കുന്നതു്:

“നേരായ്ക്കിന്നാൻ യിക്കുന്നവർക്കളിലലിഡു—

ബണ്ടുക്കും നല്ല യോഗ്യ—

നാരാരാധാലുമില്ലോ കരസം നിജമത—

പേപ്പിയാബന്നാവന്നാൽ

പാരാക്കേല്ലോടിവാ തു്. മുണ്ടാണകിവിടു,—

എ ഭിഷ്ണുസംസാരമേതും

ചേരാതാക്കുന്ന മാടക്കുതിപ്പി വിമലൻ

ഹന്ത! പുണ്ണിതുരൈയീശൻ.”

കവികലത്തുന്നധനായിക്കുന്ന കേരളവർമ്മ വലിയ കോ
തിത്തനുരാറ നടവത്തുചുരോട്ടണായിക്കുന്ന സ്നേഹാദര
ഞദിം മഹനിഷും വൈപുലേന സംകുമിഘുകുന്ന. അദ്ദേ
ഹത്തിനെറ ഒരു കത്തിൽ ഇപ്പുകാരം കാണാം.

“തദാ തദാ കണ്ഠ മനോമായാ—

മിഡാരയുഖ്യത്കവിതാവിലാസം

എദാ സുഷ്ടൂനാദനനെന്നതോതു്

മിഡാതിവേലം തരഞ്ഞൊമരാസം.

തന്തനീതിയതിലംല്ല കെണ്ണലും

ഹന്ത കാട്ടിയിരു സംസ്ക്രതവ്യുലം

തന്തനീതി ഭവിയപത്രമെ—

നന്തരന്തരമിതം കരുഹലം.

പോഷിജ്ഞത്തോവം ഭവതാ പ്രിയക്കതം
കൊച്ചുണ്ണിത്രേപന ദിഷ്ടു താതം
ലമ്പുകുതവ്യാധിമവേത്ര താതം
യുദ്ധാകമേതി പ്രമദം പ്രഭ്രതം.”

ഈത്തരം സ്നേഹമസ്തനങ്ങളായ കത്തുകർമ്മക്കാണ്ട് കണ്ണതി
ക്കട്ടൻ്റെന്നുരാൻ, കൊച്ചുണ്ണിത്രേപനുരാൻ, കൊട്ടാരത്തിൽ
ശൈലി, കവകര, ഉള്ളിർ, വള്ളു തേതാർ, കടവ, കണ്ടുർ,
കാത്തുള്ളി മിതലായ പ്രിയമിത്രാണാർ കാരോ അവസര
ത്തിൽ അവിടെത്തെ സണ്ടുരിക്കകയും അഭിനന്ധനക്കയും
ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അപ്പുന്നതന്നുരാൻ തികമനസ്സുക്കാണ്ട് അ
ദ്രോഹത്തെ സദമാദരനിത്തിശശം കരതിപ്പോന്നിരുന്നു. ക
രിക്കൽ തികമനസ്സിലെ ത്രിടെ താമസിക്കുന്നോർ മഹൻ
തികമേനി മാരാംജപ്പുഡിയുടെ ക്ഷണമനസ്സരിഞ്ഞ് അദ്ദേ
ഹം പുതുതായി വന്നികഴിപ്പിച്ചു ‘പുല്ലേൽക്കന്ന’ ബംഗ്രൂ
രു കാണാൻ പോയിരുന്നു. അവിടെവെച്ച്,

“കന്നിനേൽ പള്ളിമാടം കയറിയകളിടം
പാർത്തിപ്രാണനാമൻ
വന്നിക്കണിനേൻ വൻവോക്കയുമൊക്കരിക-
ണക്കിലുണ്ടാമനത്മം
നിന്തിക്കം താനിരിക്കുന്നാൽ ചെറിയ കൂളിർ-
ക്കന്ന പുല്ലേന പുല്ലേൽ-
ക്കന്നിനേൽ വന്നാത്തിടാനിടവയമിടവാ-
ടാക്കമന്നനേൻ പക്ഷം.”

എന്നാൽ ദേഹം പെട്ടെന്നണ്ണാക്കിച്ചൊല്ലി.

മഹൻനന്ദരി വാല്കുകാചത്തിലും ദിനചൽക്കിൽ
അതുനീരം നിശ്ചയിപ്പിച്ചായിരുന്നു. അക്കാലത്തോടു അദ്ദേഹം
മനിക്ഷൈ കളി, ഗണപതിമോഹം, ആദിത്യനമ്പ്പാരം,
പുഷ്പാജ്ഞവി, ദേവീമാഹാത്മ്യപാരാധാരണം ഇരുയും അനു
ലത്തിലും; ഭാഗവതവും ശിതയും പാരാധാരണം ഇല്ലത്തു
നാലുകെട്ടിലുംവെച്ചു നിത്രവും നടത്തിപ്പോന്നു. തദനന്ത
രം കാപ്പിയും പ്രൂക്കേശം പത്രമനിയോട്ടക്കുടി ഉണ്ണം
കഴിക്കുക പത്രിവായിരുന്നു. രണ്ടുമനിക്ഷ കാപ്പികഴി
ഞത്തിനു ശ്രദ്ധമാണ്, വർത്തമാനക്കടലാസുവായനയും
സാമ്പത്തികരിത്രം വാലും പഴവും ക്ഷേമിച്ചിട്ടും കൈത്തുമനി
യോട്ടക്കുടി ഉറങ്ങുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

1104 മീനം 17-ാം ദിവസം മഹൻനന്ദരിയുടെ വലി
യച്ചുനേറം മഹരം ജ്യേഞ്ചരം ഇല്ലത്തെ കാരണവന്നും അ
നാത്തെ ഗ്രഹസ്ഥമായിരുന്ന ദിവാകരൻനന്ദരി ദിവം
ഗതനായതോട്ടക്കുടി മഹൻനന്ദരി ഇല്ലത്തെ കാരണവ
രാക്കുയും തന്റീമിത്തം അനുമതത്തു കുടംബഭാരം ഏ
പ്പാം കയ്യേല്ലേക്കയും ചെയ്യേണ്ടിവന്നു. അതിനുശേഷം
ജ്യേഞ്ചചത്രരം ശിഖുരം ഇന്നത്തെ ഗ്രഹസ്ഥമായ ചരം
മേശപരമ്പരനന്ദരിക്കിവേണ്ട ഉപദേശങ്ങൾ കൊട്ടത്തും പ
രിചയിപ്പിച്ചും കുടംബരേണും മഹൻതോക്കേന്തനെ
നിന്ത്യമിച്ചവോന്നു.

“അപ്പാധിഗാത്രമന്ത്രലതരം കളിത്രം
വേദ്യ പ്രസ്തുവിവേം വിശദാ ച വിശ്രാ
ദ്രാഘ്രം കളം....”

എന്നിങ്ങനെയുള്ള സക്താഗ്രാമപ്പാലും അന്നത്തീവിതനാ
യിങ്ങനു നടവം മഹൻ.

ലേഡകിക്കജീവിതത്തിൽ അംത്യകാലത്തും അല്ലോ വി
ക്രതിവന്നതോടുള്ളി അദ്ദേഹത്തിനു ശ്രവണക്കേതി വ
ല്പിക്കുകയും ചെയ്തിങ്ങനു.

“എല്ലാബന്ധവുമറവൻ, വിഭ, കൂട് -

രമ്മിള്ള കീഴോപ്പുട്ടവൻ,

ചൊല്ലാം നമ്മുടെ വിലപമംഗലവരി -

രുബ്രാത്തു പാത്രംജിവൻ

മല്ലാരാത്രി, കേചുലമാരുന്നി തുറ -

നീട്ടന ഭണ്യാര, മെ -

നല്ലാ പാഷ്ഠി ചീര തീരിയ ചിഹ്ന -

നന്നൻ പ്രസാദിക്കണം.”

തന്റെ മരനം എന്തയുംഭന്നാംരൂലമായിരിക്കുമെ
നും അതും കൈ രാത്രിയിലെ സപ്പള്ള ശായി അവസാനിക്കു
ണമെനും അവിടുന്നും അതുവിലും പരകയും ചെ
യ്യാറുണ്ട്. അങ്ങിനെതന്നെ സംഭവിക്കുകയും ചെയ്തു. 119
ഫേഡമാസം 26-ാം ദിവിത്താമഹിഷിടെ ശ്രാബനത്തിനു
ശേഷം ഉഞ്ഞ കഴിഞ്ഞു വിത്രുമിക്കുന്ന സമയത്താണോ
അവിടേജ്ജു എന്തയത്തിൽ വേദന തുടങ്ങിയതും. അപ്പും
അടിത്ത അനന്തരവും ജ്ഞേയ്യപ്പറ്റാമായ പരമേശ്വരൻ
നന്നുരിഞ്ഞാട് വിവരം പറയുകയും പല സാരോപങ്ങൾ
ഒളിം അദ്ദേഹത്തിനു കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. അതിനുശേഖരി

ഷം വസ്യമിരുാദികളേയും ഡോക്ടർ രേഖും തർക്കങ്ങൾ വാക്കുവാൻ നിദ്രിച്ചിപ്പുപുകാരം ഉടനെ വക്രതുകയും ചെയ്തു. ഡോക്ടർ വന്ന് ഇംബക്കറുചെയ്യുകയും അതോടുകൂടി ഉറന്നുകയും ചെയ്തു. വസ്യമിരുാദികളേല്ലോം തസമയം സമീപത്തുണ്ടായിരുന്നു. 27-ാം- അവിടത്തെ മേൽശ തിക്കായി സമസ്യനാമജ്യം, വരുളാനം തുടങ്ങി; പല സഖ്യമുണ്ടെങ്കിലും അന്ന പരമേശപരംന്നുവി നടത്തുകയുണ്ടായി. എന്നമാത്രമല്ല, അപ്പുവെള്ളുന്നാരിൽ അഗ്രശ സ്നേഹായ ഇളയേടത്തു തജ്ജാട്ട് നീലക്കണ്ണൻ (കുട്ടി) മുല്ലും അവർക്കളേയും തർക്കങ്ങൾ വിവരങ്കൊടുത്തു വക്കത്തി പരിശോധിപ്പിച്ചു. എക്കിലും അന്ന ഒരു ക്രമണിയോടുകൂടി അവിടുന്ന പ്രമാണായും പ്രാവിച്ച.

നടപം മഹനെ ഞാൻ ആളുമായി സന്ദർശിക്കണമുണ്ടിയും വരുത്തുന്നതു കൂടിയ ഭാഷാവോഷിണിയോഗത്തിൽ വെച്ചുണ്ട്. അടക്കതകാലത്തു് ഇല്ലത്തു പലപ്പോഴും പ്രോക്കന്തിനാം അവിടത്തെ ദ്രോഡമാരി സന്ധാരിക്കണമെന്നാം എനിക്കോ അവസരം ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. മെടം 3-ാം-യാണ് ഞാൻ അവിടത്തെ അവസാനമായിക്കണ്ടതു്. അന്ന സാധാരണത്തിൽ ഞങ്ങൾ കമ്മിച്ച ഭാങ്ഗാഗ്രഹംവരെ പ്രോവകയുണ്ടായി. വഴിപ്പോം,

“സാമ്പിത്രയതിലൊക്കെന്നീ സർക്കവികളെ -
പുമാല ചുടിച്ചു; ദ-
സ്സാമത്ര്യത്തോടടച്ച ചിഞ്ചവികളെ
ചിഞ്ച തന്ത്രവലാൽ

സാധുമുനിതിമഴ്ചം പ്രസംഗസ്യയാൽ

സർവ്വത്ര സന്നേതാഷ്ടവും

സാരജതക്കരിവും കൊട്ടത്തു സതതം

വത്സിക്ക വല്പിച്ചുമെൽ.”

എന്നോ ഒരു ദ്രോകം ചൊല്ലി എന്ന അനാറുമിക്കകയും ചെങ്കു. അവിട്ടതെ ചരമംകൊണ്ട് വെഞ്ഞണിപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ അവസാനസ്ഥാനം വീണാപോയിരിക്കുന്നു.

പുജ്യപാദനായ നടവം മഹാന്നർ ഏകനാടകക്കുത്തിയാണ് ഷ്വാഷയാത്ര. പ്രാസഭാരതം വനപ്രത്യുത്തിലടങ്കിയ ഈ കമയിൽ അവിട്ടു ചില പുതിയാനങ്ങൾ വരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. സകലലോകനിയന്താവായ ശ്രവാൻ മുക്തിജ്ഞനിലാണ് കമയുടെ നിശ്ചായകത്പരം സമസ്തിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഭണ്ഡായനാഡികളിൽ ഷ്വാഷയാത്രാവിവരം മുന്ത്തുടിമനസ്സിലാക്കി അവക്ക ചില അമലിപരുന്നതിന്നോ അവസരമാണെങ്കിൽ വേണ്ടി നാരഭന്ന ഇന്ത്രന്നർ അടക്കലേണ്ണു പരംതയല്ലെങ്കയും ഇന്ത്രപ്രാശിതനായ ചിത്രണേന്നനെ ക്ഷാണ്ട കൈംറവരെ തോല്പിച്ചു ബന്ധനത്തിലക്കെടുത്തുകയും മററാം ചെയ്യുന്നതു മുക്തിജ്ഞന്റെന്നയാണ്. ഓരതകമയിൽ വരുത്തിയിട്ടുള്ള ഈ പുതിയാനം കമാഗതിക്കാരു ചമല്ലാരം ഉണ്ടാക്കിത്തീക്കിന്നുണ്ട്. കമയുടെ പരിണാമമുള്ളിക്ക് ഒരുപക്കണ്ണവും ഈ പുതിയാനം തന്നെ. പാത്രങ്ങളിൽ സ്പാവകല്പനയിലും കവി ഓരതെത്തതബന്ന അനാരക്കരിക്കുന്നു. എന്നാൽ,

“யീരൻ ധമ്മജനറവിരുദ്ധിയാം
 ഭീമൻ സുഭദ്രാവരൻ
 വീരൻ കേരളക്ക മാത്രിതൻറ തനയ—
 നാരേവമഞ്ചാഴ്ചകൾ
 ചാരത്തണ്ട പുലത്ത്‌വാൻ പ്രിയതമ—
 നാരാ വനേ; ശ്രോപികാ—
 ജാരൻ പിന്തുണായനികന്ന തെളിയം
 പാഞ്ചാലിയൈക്കണ്ടിടാം.”

എന്നിങ്ങനെയുള്ള കണ്ണൻറ മുധവിചാരങ്ങളിം മറ്റും
 പ്രത്യേകം കരാസപാലിത ഉണ്ടാക്കിത്തീക്കണ്ണ. സംഭാഷണ
 ക്കപ്പ പലപ്പോഴും അത്യർഗ്ഗത്തിൽക്കാണ്. ദ്രോക്കപ്പരിക്കളുള്ള
 കഴക്കിം പഴക്കവും അവിടത്തെ തുടിക്കപ്പക്ക സർപ്പസാമാ
 റുമായതുകൊണ്ട പ്രത്യേകം പ്രസ്താവിക്കണമെന്നില്ല.
 “എക്കാൾ ഒരു സമുക്ക അതാതഃ സുപ്രയുക്തിക്കാൾ സപ്രേ
 ലോകേ കാമയുക്ക ഭവതി” എന്ന പതഞ്ജലിവാക്തുമന
 സരിച്ച സുജീവായ ഈ നാടകങ്ങിന്നറ കത്താവു സപ്രേ
 സുവം അനുഭവിക്കുന്നു!

ഡി. പത്മശാഖൻജ്ഞി, എം. ഡി. എ.

അവവതാരിക

പ്രസിലൈക്കവിയും എൻറർ അപ്പുന്നം ഇങ്ഗനാമന്നം ആയ നടവത്തു മഹിനമുള്ളതിൽ 1092-93 കാലങ്ങ കൂൽ ഉണ്ടായ ചരിത്രപ്രസിലൈമായ ഇന്ത്യൻസപാതയ്ക്ക് സമരത്തിലെ വീരന്മെന്താവായ മഹാത്മജിങ്ങ സമപ്പിച്ച വീരോച്ചുരാമാണ് ഈ ചെറുഗ്രന്ഥം. അന്നാണ്ടായിരുന്ന പേരുകേട്ട കോൺഗ്രസ്സുന്നേതാക്കന്നാരിൽ പലരെയും അപ്പുൾച്ചെള്ളുതിന്നു പുരുഷ നമ്മുടെ അഭിവസ്ത്രംചായ്ക്കായ മഹാത്മാവിനേയും അപ്പുൾച്ചെള്ളു ഇയിലാഗ്രഹത്തിൽ പാപ്പിച്ചപ്പോൾ ഉണ്ടായ മനോവേദനനികിത്തം അന്ന് എഴുതിയതും പിണ്ഡിട്ട് ഇതേവരെ പ്രസിലൈക്കിച്ചു വെളിച്ചു. കാണാത്ത കൈയെഴുത്തുകാപ്പിയായിത്തന്നെ സൃഷ്ടിച്ചപ്പോന്നിത്തനുമാണ് ഈ ഘുത്രകവിത. ഞാൻ ഇപ്പോൾ ആ ഉത്തമപ്പയുംനീറു സൃഷ്ടത്തെ, കവിതിലും പി. ശക്രൻനമ്പ്പാർ അവർക്കുള്ളെങ്കിൽ ഒരു പ്രസ്താവന യോടും പ്രസിലൈ സാഹിത്യവിമർശകനായ ഡി. പത്മനാബൻബാ അവർക്കും എഴുതിയ ഗ്രന്ഥകത്താവിനീറു ഒരു ഭീഖചരിത്രസംഗ്രഹത്തോടും സജ്ജനസമക്ഷം സവിനയം അവതരിപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

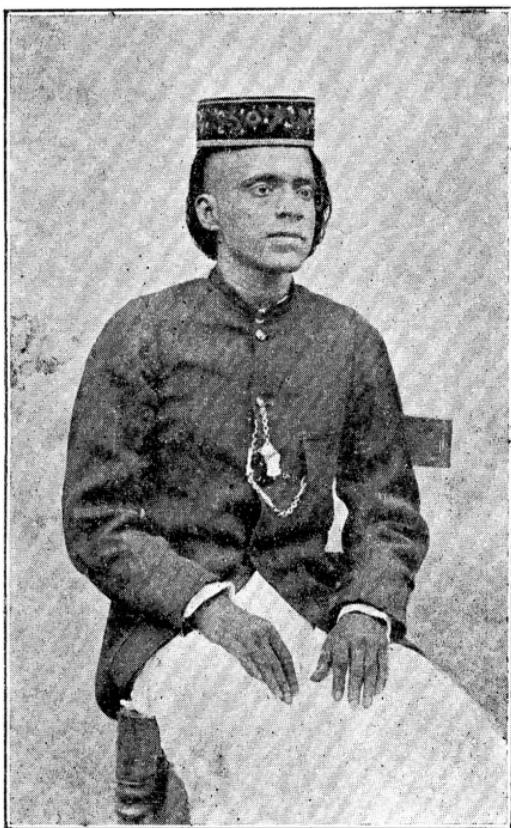
സൃഷ്ടം വിചാരിക്കുന്നോരും അമാവശ്യനാണെന്നു നാം എവക്കം നിശ്ചിക്കേണ്ട മഹാത്മജിയുടെ ഇയിൽവാസചരിത്രം, മഹാകവിയായ മഹിനമുള്ളതിൽ പത്രത്രം

ഓ പ്രതിവാദിക്കുന്ന ഈ കൂതിയെപ്പറ്റി ഒരു രണ്ടാംപോലും
എഴുതുവാൻ എനിക്കു ഗ്രാമിയോ യോഗ്രതയോ ഉണ്ടായി
കല്ല് ഈ കാരിപ്പ് എഴുതിചേത്തിട്ടുള്ളതു്. ഈ വണ്ണയുട്ടി
യിൽ ‘ഗാസി’ എന്ന 93 ദ്രോകവും ഗാസിവിജയപ്രാ
ത്മനയായി 101 ദ്രോകവും അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ
ഈ ഗ്രഹകത്താവിനെക്കരിച്ചു ഈ കവിതയെക്കരിച്ചു
ബോക്കേക്കവറ്റുന്നായ മഹാത്മജിയെക്കരിച്ചു എന്നെങ്കി
ലും ചരിയുവാൻ ചുരപ്പുട്ടന്നതു വലിയ സാമ്പസ്ഥായിരി
ക്കും. എക്കിലും കന്ന ചരിയാതെ നിപുഞ്ഞിയില്ല; ഇന്നതെത്ത
പ്രധാനകോൺഗ്രസ്സുനേതാക്കന്മാരും സാമ്പത്രക്കാരനും
രിൽ പലരും ഈ വിശിഷ്ടഗ്രഹം ഉടനെ അച്ഛടിച്ച അ
സിലബിക്കിക്കുന്നമെന്ന നിർവ്വ്വാസിക്കുയും മേൽപ്പുണ്ടാ
വിച്ച കവിതിലുകൾ പി. റൈറൻനപ്പാർ അവർക്ക്
ഈം ശ്രീ. ഡി. പത്മനാഭൻ അവർക്കുഈം ഈ പ്രസി
ദിക്കരണത്തിനു വേണ്ടതായ സംഘവിധിസഹായസഹക
രണ്ടും ചെറുതന്നുതുക്കാണ്ടുമാണ് എനിക്ക് ഇപ്പോൾ
ഈ ‘മഹാത്മജി’ ചുസ്തകം അച്ഛടിപ്പിച്ച ചുംതിരിക്ക
വാൻ സാല്പ്പമായതു് എന്ന കൂതജ്ഞതൊചുരസ്സും അവൻ
സൃംഖീചുകൊള്ളുന്നു..

നടവത്രു പരമേശപരൻനമ്പുതിരി.

മഹാത്മാ ഗാന്ധി

നാട്യതക്ക് മഹമ്മദൻസുൽത്തിൻ

പ്രസ്താവന

ബ്രഹ്മഗുണി ‘നടവം മഹൻ’ കേരളസാമിത്രലോകം തിന്റെ ഒരു അപരിചിതനല്ലോ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതയേറവതാരികയും അവഗ്രഹിക്കുന്നതും എന്നിട്ടും ഈ കൂതിയുടെ പ്രസാധകൻ നടവത്തു വരുമ്പോൾ ഗന്ധുതിരി മധ്യാഹനസ്ത്രം സ്വീകരിക്കുന്നതിൽ മെഴുതിരി കത്തിച്ചു പിടിക്കുന്നതുവോലെ അതു അവഹാസ്യമായ ഈ സാഹസത്തിനും എന്ന കിഞ്ച്ചാധിക്കുന്ന! വഴിപ്പുട്ടില്ലെങ്കിൽ ഉണ്ടായെങ്കിലും തെററിലുണ്ടായെ ഭയനാമാറും ഈ കരിപ്പും എഴുതേണിവനിരിക്കുന്നു.

അരംതുറാണ്ടിനമുമ്പ് മലയാളകവിതാമാക്കരിലെ
നിലവാരമെന്തായിരുന്നുവെന്ന് ആളുമേ മനസ്സിലാക്ക
ണം. അതിനശ്രദ്ധംവേണം പ്രസ്തുതക്കുടി വായിക്കുവാൻ
തുടങ്ങുന്നതു്. അങ്ങനെ ചെയ്യാതെ, ഇന്നത്തെ കവിതാ
മാനദണ്ഡം വച്ചുകൊണ്ട് ഇതിന്റെ മുല്യനിണ്ണയം ചെ
യ്യുവാനോളംവെട്ടുന്നതു ഗ്രഹകർത്താവിന്നോട് വലിയോ
പെരായം പ്രവത്തിക്കുന്നതുപോലെയായിരിക്കും.

കവിത്തജ്ജ പ്രസാദം എന്ന മുണ്ട് അത്യാവസ്ഥമാണെന്നാൻ വെണ്ണണിപ്രസാനക്കാർ കരതിയിരുന്നതു്. കവിതയിലെ റീതിയും ഭാഷയും സാധാരണനാക്കുന്ന സംഘാഷണങ്ങളിൽകൂടു് എറുതേതായിം അടച്ചിരിക്കുന്നവോ അതുതേതായിം മെച്ചും കാവുത്തിനു കൂട്ടമെന്ന് അ

വർ വിശ്വസിച്ചിക്കുന്നു. ഈ കരാറില്ലുംഗതായിൽ അം വർ സ്പയം വെർഡ്‌സ്‌വർത്ത് (Wordsworth) എന്ന അരുംദ്രോധമധാകവിജുടെ സിലിബാന്തത്തിലെത്തിച്ചേരുന്നി കുന്നു. പക്ഷേ, അരലക്കാരത്തിൽ പണ്ടത്തെ സങ്കേതമനു സരിച്ചുള്ള കുറുമണ്ണഴിപ്പയോഗിക്കവാൻ അവർ കുട്ടം മ ടിച്ചിപ്പ്. ദ്രോഫ്പാക്കതിയിലും അതിശയോക്കതിയിലുമാ ഞ് ഈ പ്രാചീനസങ്കേതത്തുമാം ത്രിട്ടൽ തൈളിഞ്ഞകാ സംന്നതും. എതന്തപൊ സന്ധാദിക്കവാനുള്ള അവകാട അ മമാകട്ടേ, അരത്മത്തിലെക്കാളുഡികം ശബ്ദത്തിഖാണ് സ മലമായിക്കാണുന്നതും. പിന്നെ മുത്തം, പ്രാസം മുതലാ യവയെക്കറിച്ചുനാം പറയേണ്ടതില്ലപ്പോ. ഈവകരെ ഫൂംതന്നെ വെണ്ണണിപ്പുശ്യാന്തത്തിനും അരളുക്കോലു കൊത്തിരിക്കുന്നതായി ഇതിലെ ദ്രോക്കങ്ങൾ കിക്കവരും വിളിച്ചുപറയുന്നണ്ട്.

എന്നാൽ ഇതിനോ അടിസ്ഥാനമായി നില്ക്കുന്ന അരു ശയസംഹിത പുതിയതാണ്. മഹാത്മാഗാന്ധിജുടെ അം പദാന്തങ്ങളാണപ്പോ ഇതിൽ പ്രകീർത്തിക്കപ്പെട്ടതും. ഈ ന്തൃയുടെ സ്പാതത്ര പ്രലഭ്യീക്ഷ കരിച്ചുമുണ്ടും അരു മഹാ സമരഘട്ടത്തിലെ ചില വശങ്ങൾ കവിയുടെ ഉള്ളിൽ ത ടിയതും, തന്റെ ആരാധനാവാഗ്രഹായ മഹാത്മാവിന്റെ ത്രാഗവും ദ്രോഹാന്ത്രത്തിയും തന്റെ മുദ്രയെന്നു ചുട്ടവി ടിപ്പിച്ചതും എത്തുവിധിത്തിലായിരുന്ന എന്നോ ഇം ലഘു കാപ്പുത്തിൽ കവി സ്ക്രൂച്ചുമാക്കിട്ടണ്ട്. പണ്ടത്തെ കവി കർണക പെണ്ണാണികനായകനാരകട ചരിത്രങ്ങളുന്ന പോലെ ഇദ്ദേഹത്തിനു മഹാത്മാഗാന്ധിജുടെ ജീവിതം

കവിതയ്ക്ക് വ്യക്തിനാതായ അനുവദം വേണ്ടവോളിം നല്ലി. അതിനെന്നും മലമായി, താൻ അല്ലെങ്കിലും പ്രോസൈറ്റിങ്ങ റിതിയിൽ, സമകാലികമായ കാവ്യാദശഭാസരിൽ സാ ക്ഷാരം നടപ്പത്തു മഹിനുവും നിമ്മിച്ചതാണ് ഈ ലഘു കാവ്യം. ഇതിനു അധികം പ്രചാരം സിദ്ധിക്കണമാക്കേ വീണു് അതണ്ണസിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

കവിതിലകൾ
ഉള്ളിവപേരും, }
15-10-'51. } പി. ശങ്കരൻനമ്പ്യാർ, എം. എ.

സാന്ദി

(മഹാത്മാ)

1. ശ്രൂക്കം സകടമാറുവോന്തലാം—

ഞതീടാതിരിപ്പുന്നവൻ
കൊക്കേന്നാക്കിയെപ്പറ്റൻ സത്തവും
കൈതക്ക് വേദപ്പറ്റൻ.
കാക്കേന്നാൽ സ്ഥിരങ്ങംഗമങ്ങൾ മൃചവൻ
താനന്ന കാണണ്ണാരാ—
ദേഹം തത്ക്ഷവനായ ഗാന്ധി വിജയി—
ക്കന്തു വിരാട്ടായവൻ.

2. കാലിപ്പാത്തിരവാളിമാതിരി നട—

പ്രാപ്തിയും താനമായ
ക്ഷേഗ്രിച്ചുള്ള കഴിച്ചിൽ കാൽപ്പൂട്ടി തു—
പ്ലോക്കേനകായിരു,
വാണിപ്പില്ലെപ്പത്രിരാക്കുമെ പരവൻ
സക്കീത്തിയെല്ലാടവും
വീശിപ്പാണ്യി പുരാനക്കുടി ഇയി—
ജ്ഞന്തു വിത്രഭ്യാസയൻ.

3. എല്ലാടിക്കിലുമൊന്നുംപാലെ മുവരു—
ഇളാഇഡാണ ലോകസദാക്ഷി—
ചെഞ്ചാല്ലും * *മാതമശക്തിയിലുയ—
ത്രഞ്ഞോന്നിരാഹാരയൻ
ഉല്പാസത്തോട്ടാൻ ചമച്ചവനിതാ—
താന്താൻ ധരിപ്പുന്നവൻ
ചൊല്ലാം ഗാഡി ഇയിരുട്ടുനു വിധിവൽ
സംഗ്രഹം സംഭവിച്ചു.
4. വെള്ളക്കാർ ത്രട്ടമിട്ടുന്നകിലുമിട്ടു—
തുള്ള ഗോസംഖ്യയത്താ—
മുള്ളപ്രേണിപ്പതാവത്തിനു കുറവു വരു—
തുപ്പസിക്കുന്ന വന്നവൻ,
കുള്ളത്തം കെട്ടിവെള്ളിപ്പുവനിലു വെളിയു—
ബാജാവേം സജ്ജന്നങ്ങൾ—
കുള്ളത്തിൽബുക്കതിചേരപ്പോൻ പകലവനമലൻ
ഗാഡി ശോഭിച്ചിട്ടുനു.
5. സൈപരക്കേടു കുള്ളത്തിട്ടു മുഴുതരം
ഗോസംഖ്യയത്തുല്പിക്കാ—
നേരം വാരിൽ വിത്തപ്പുവൻ കവലയോ—
ല്ലാസം വള്ളത്രഞ്ഞന്നവൻ,
വാരം വിപ്പണിപാശ്രീതിനു ബുധനതൻ
സംഗ്രഹത്തെസംഘ്രാംഖിതൻ
ധിരൻ നമ്മുടെ ഗാഡിയുണ്ട് വിജയി—
ചുട്ടിട്ടു ചുറ്റുവക്കൻ.

6. ഭ്രാഹ്മികരുതു മനസ്സുരേന്നവരുമോ!
യുദ്ധാവുരിന്തുാജനം
താലോലിച്ച കളിച്ചുവാനവർ വഴി-
ന്തീജന ഒറ്റക്കണ്ണപോൽ
ചേലോട്ടി നില കണ്ണ ലണ്ണനിലിൽ-
നാപ്പിടിച്ചം കൂട്ടവി-
നാലോച്ചിച്ച പക്ഷുവിട നെടവീ-
പ്പുകം ഒയം ഗാന്ധിയിൽ.
7. പാരങ്ങും സതപസാം ദിനസരി വിതരും
കംഡജനാവിനൊക്കും
വേരേന്നിസ്സാധു സായം സമനിലയിലും-
ജുന്നതിനേന്തു വന്നവൻ
ചേരേന്നും നന്ന നമ്മർക്കുലക്കുലന്നമെ-
ന്നുനു ശാത്രും നിന്നും
കൂറുക്കരംപ്പുട്ടത്തില്ലുരുന്നുസികരാ-
ദ്വാന്ധിരൈജേജലിലാക്കി.
8. ശ്രീതാജാസ്തുപ്രകാരം ഒക്കുമനിയമം
സാധു സാധിച്ചിരിപ്പോൾ
ശ്രീ താണ്ടിചന സക്ഷംഖ്യാസമവിവേക
ഗാന്ധി സത്യസപ്രത്യോഗിക്കു
നേതാവിന്തുാജനങ്ങൾക്കുവൈരുട നില ന-
നാക്കുവാനാത്മവിദ്യാ-
സ്തുതാനന്ദം ഒപലിപ്പിച്ചവിവേച വിലസി-
ക്കുന്ന ഒജ്വലാത്രുമത്തിൽ.

9. തീരുമാൻകുമ്മ മജ്ജാവഴക്കിയ ദസിൽമാ—
നാക്ക് മിറ്റുകളായോ—
ക്കത്രം സത്യനിത്രപ്രതേകവിന ചിൽ—
കാതലെന്നാണ് ഭോദ്ധു—
നിത്രസ്ഥാനത്വിവള്ളം പരിചൊട്ട പരിശോ—
ലിച്ചിടം ഗാഡിയിൽദ്ദേശി—
സ്ത്രൂം കല്ലിച്ച സാക്ഷാൽജജ്യിയപർക്കേളേ!
നിങ്ങളെക്കെതാഴാം എന്ന.
10. ചുപ്പം വല്ലഭനായയം കരക്കിൽ
ഗാഡിയ്ക്കു ജേലും ഇയം
ചൊപ്പം സർജനങ്ങളിം കണ്ണതൊഴം
കണ്ണാൽ മഹാത്മാവിനെ
വെല്ലും നിശ്ചയമെത്തു ശക്തിക്കെളിയും
സപ്രതം മന്ദുക്കതിയാൽ—
ചെച്ചലും ജേലിലുരുക്കെഴും കഴകിലും
തോക്കിനെല്ലും നോക്കം സുവം.
11. തല്ലാലക്കുമഖാധരൈറ്റ പുരഞ്ഞൻ
മന്ത്രാദിയല്ലാത്ത ചൊ—
പ്ലിപ്പാഡത്താനിമ ചക്രവർത്തിയെ വന്ന—
ദ്രോജ്ഞാൻ ചളിപ്പുംംവൻ
ചൊല്ലം ഗാഡിയതൊക്കെയന്നു വെളിവാ—
ക്കിക്കോണ്ടു വാരണ്ടുക—
ണ്ടല്ലാസാലെഴുന്നേറ്റു വന്ന വരവും
നില്ലും വിചൊമിയ്ക്കുവിൻ.

12. അദ്ദേഹപ്രവര്ത്തന നൽകിയ വെദം
 വാംശക്രത്താക്കിലി—
 നാദ്ദേശം പാശം കമീഷൻ വിശേ—
 ഷിച്ചും ശ്രവിച്ചിട്ടും.
 ഇദ്ദേഹത്തിലെഴുന്ന നിങ്ങളുടെ—
 സ്ഥാപ്യാധികാരം ഭയ—
 യദ്ദേഹത്തിനൊഴിന്തതാണൊഴിമി—
 ക്രത്തവ്യ കാണുന്ന ഞാൻ.
13. എല്ലിനേങ്കു തൊലിത്തേച്ചുമെയ്യുമരുമോ—
 ട്രേരിച്ചുളിഞ്ഞതുകുമം
 വെല്ലും ചിറ്റസ്ത്രം സുസൃതമുവം
 മേൽമീശ കൈപ്പുസ്തകം
 ചൊല്ലുതന്നുനില താഴെന്നും രോറു വസനം
 ചാത്തിക്കണ്ണരാളിപ്പമായ്
 ചെല്ലും ശാന്തസ്തതിനെന്തുടവിലി—
 ട്രാഡേ! തൊഴാം നിങ്ങളെ.
14. കൂളിംവിട്ടുങ്കു രാജഭക്തി, വിനയം,
 ശാന്തസ്പദാവദ്ധംപിന്തോ—
 ടുള്ളം ചെന്ന മുണ്ണം മഹാത്മജിയിൽ നി—
 ങ്ങപിംകണ്ണം പഴം സമുതം
 കൊള്ളുക്കാരെയാസംബുദ്ധ ചെയ്യുതിനുചെ—
 സ്ത്രീനോലയോ ചെന്നതെ—
 നാളിസ്തുംഗതി ലക്ഷ്യമിങ്ങേന മം—
 ക്കല്ലേ മനസ്സാക്കിയെ. ||

15. സൗത്താമ്പിക്കയിൽവെച്ചു ജേലിലിടലും

മദ്ധിക്കലും കോടതി—

സൗത്താൻ ദിശാവഡമാക്കലും വഴിയിലി—

ട്ടുവെന്നാക്കയോ ചെയ്യും

ഉർമാത്താരിൽ രൂണവൽക്കരിച്ചു വിജയം

കൈക്കൊണ്ടാരാധ്യാസ്യിയൈ

വരത്താവത്തി നമിച്ചിടാതെ തടവിൽ

പാപ്പിച്ചതാണ്ടാതു.

16. ഒജ്ജലും ജില്ലാധിപനാളി മഹനിലയവും

ചക്രവർത്തിക്കു വാഴ്ത്താൻ

ചേലും മറും തിക്കണ്ണളളിൽ വലിയ

കൊട്ടാരവും ചെറുവീടം

കാലുഷ്യം വിട്ട് ശാസ്യിക്കിവകുളവിലയും

തുല്യമിന്നാട്ടിലെഞ്ചും

കോലും തന്നാത്മശക്തിത്തന്നവിനു തടവും

ഒജ്ജലുമില്ലേതിട്ടു.

17. കൊല്ലും ശാസ്യിയെയസ്തും, ശാസ്യമിതസാ—

അംഗത്വത്തിനെക്കാല്പുവാ—

നില്ലും വയ്ക്കുവാക്ക തോക്കിഞ്ഞു കഴുവിനും

ബോന്പിനാമെന്നോക്കുണ്ടും

ചോല്ലും മതപ്രവർത്തകരിൽ—

നീലും മരിച്ചും—

അംഗുഖതാർ തുഴിയിൽ—

എയും താർ തുഴിയിൽ.

18. എൻ്റീ ഗാന്ധി വെറുക്കുവാൻ ചംഡുമീ
 അംഗങ്ങളിൽ തക്കവും
 ചിന്തിക്കിൽ ശരിയോ കരിച്ച ചില തെ-
 റുണ്ടാ ഗവൺമെണ്ടിനും
 പന്തിക്കാത്രു നിന്നു രണ്ട് പുറവും
 വായിച്ചു ഫോജിക്കണം
 സന്തിക്കേ മുണ്ടുള്ള വേണ്ട വെറുതെ
 വേണ്ടാസനും സാധസം.
19. ചിൽക്കാന്വായ മഹാത്മജിക്കാരമന്തം
 ലോകത്തിലെങ്ങും നട
 പ്രാക്കാൻ പരുമതില്ല പിച്ചു, ഒരു ചേ-
 ലത്തുണ്ട് ചിരുന്നവൻ
 ധിക്കാച്ചുണ്ടി, യതസ്തു പോട്ടെ, ദൊരു എ-
 റാണ്ടിക്കിലും പാട്ടിലാ_
 സ്റ്റുക്കാൻ പരിഡൈരിന്തുവെ ദൃതമിള-
 ക്കാൻ ഗാന്ധി പോന്നില്ലയോ?
20. ജൈലിൽ കൂട്ടപിടിച്ചു നീ കലഹം-
 ണ്ടാക്കുവോ? പത്ര പറി_
 പ്രാലിഡൈന്തിമ വാത്രാക്ക കടിൽ ഞാൻ
 നീത്തുടെയെന്നാതേവ
 ഓമലിൽ പുണ്ണിരിയോട് ഗാന്ധിയുടെ പ-
 ല്ലാംഗ്രിക്കരാജുത്തിലെ_
 ജൈജലിനുള്ളഡിവൻ പറിച്ചുതു പിഷ_
 പ്ലാസ്റ്റിനുമ്പിക്കുവിൻ!

21. ഏല്പാക്കം പ്രിയമില്ലപ്രയംരോമി—
ഞല്പാല്പുമാലജ്ജിയിൽ
ചൊല്ലാം ചില്ലംമാറ്റമിനിലയിലായ്
ജില്ലാധിവക്ഷമാതിരി
തെല്ലാലോചനചെയ്തു ജേഡു പണിയാൻ
നോക്കാതെയീ സപാത്മമേ
ചൊല്ലാപ്പേരു മനസ്സിലാക്കിയുടനേ
റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യാൻ മതി.
22. രെഴുവരും കൊല്ലയും നിലത്തിഴിയുഹാ—
നാളുംജാതയും പ്രജനവി—
ടിസ്യാംകാരോട് വാക്ക് മാറ്റുമുഹോ!
ഗാസിക്കൈഴും ശിക്ഷയും
കോളില്ലേരു വരില്ലയോ സകലങ്ങം
യുരോവ്യുഹാജാക്കി,ലീ
മേളം നല്ലതിനല്ലോട്ടക്കമവതാ—
ഉത്തിയിൽ കലാശിച്ചിട്ടം.
23. ഇന്ത്യാമദ്ദനത്തിനി കണ്ണശിരോട്ടം
മണസാമോകാമണംല്ലുംലാ
വെയ്യുംവുഡുംകണ്ണലിനുവിഡേഅഞ്ചാർവെഴും
വാഗ്പാദമയ്യാ! രസം!
അരദ്ദേഹത്തിനു കരംമില്ലു, ശിവനേ!
യുരോവ്യുഹാജാണു ഉഹാൻ,
തെക്കായ്ക്കു തെറ്റുമിതാണു തഞ്ചപം പറയു—
നാക്കുവും തക്കുവും.

24. അല്ലോ! മോഹനക്കാൻപുംഗിഞ്ചതാഴിവിലു—

ഗാസിപ്പുണിച്ചാജേജ്ഞട—

തെള്ളും ഓരോമേരോരാക്കണിയയുന്നാ

‘മാളിപ്പ്’ കണ്ടീലുണ്ടോ?

ചൊല്ലും ‘ഗാസി’യതന്ന താസ്സിക കഷി—

ഞഞ്ചും ശൈലേഖനിക്കുന്നുണ്ടിനീ

വല്ലായ്ക്കുചാന്തിചയ്ക്കുനെ വരു—

തീടിന്നിതെനോതാ കമ!

25. ചൊല്ലും ‘ഗാസി’ തുറന്നാവവച്ചും

മഹാമാർത്തിൽ ‘മാളിപ്പ്’യാ—

അല്ലുസിച്ചുള്ളവാത്തുംചന്നാതിക്കപ—

തെള്ളായിരം നാട്ടകാർ

നല്ലാവവരുമിയന്നതന്ന ‘വദം

നുഞ്ഞുന്നുവും കാഞ്ഞ്’മെ—

നെല്ലും തീച്ചുഡ്യും കൂട്ടുരു പിളി—

ചുച്ചുത്തിലേഡാതീടിനാൻ.

26. വട്ടംചൂറിക്കവാനായ് ഡയറുമൊഡയറും

വന്നാചേരട്ടു വേഗം

ബട്ടട്ട ജൈലിലിട്ടക്കാഴവനെ തിട—

നെരേത്തവരം ചോട്ടാട്ടട,

കട്ടലിപ്പും ബലം നോക്കിമ സഹകരണ—

ത്രാഗവും ചക്കരുളും

തിട്ടം നാട്ടിൽ പരഞ്ഞാൻ മതിയവരിവിട്ട—

ത്രഞ്ഞിയാശാറു തുള്ളി? *

27. വോരാ നോക്കുവരോട് ചേന്ന് നിലയും
 വോരാട്ടവും തെള്ളിമേ
 ഒപ്പാ ശാതതത്തെന്നവൻമിക്കി.
 പ്ലാകാതിങ്ങനീടനും,
 വോരാത്തൊർ ചിലർ നമ്മൾത്തമിലടിക്കു-
 ക്കീടാൻ പ്രയതിക്കുമെ—
 നോരാത്തൊൽ ചതിപംറുമിങ്ങിനെ ചതി—
 പ്ലാറില്ല മറ്റാക്കുമെ.
28. കേഡിക്കുട്ടിലിങ്ങന ഗാന്ധിജി പക—
 എൻകം മനസ്സുകരി കു—
 തതാടിച്ചുംതൊക്കുമിച്ചുനും പകളും
 രാവും പ്രയതിക്കുവിൻ,
 മേടിക്കാമിവരോട് രാജുമൊട്ടവി—
 ക്കൈക്കുണ്ണെ സ്വന്തത്തിനാൽ
 പെടിപ്പിച്ച ‘ബധായി’കാട്ടുതിൽ നാം
 കുസാതിങ്ങനീടനും.
29. പെടിച്ചുംടിയ കുട്ടം, കൊതിയകം,
 തനച്ചിയെപ്പുംറുവാൻ
 ചാടിച്ചിക്കുകളിച്ചിടന്നവർകളും,
 ദല്ലാളിസംഘങ്ങളും
 കുടിപേരും കുറ്റിപ്പുകളുമായകം
 നില്ലുംചേരുന്നാണ്യിയിൽ
 കുടിക്കുടിവയങ്ങ ശക്തിയവരെ—
 പ്ലാട്ടിക്കുപ്പുട്ടത്രും ദിഡം.

80. അല്ലാല്ലും തുഷിയും കഴിച്ചിലിന പോയ്—

തെട്ടിപ്പുറിക്കൊള്ളേയെ—

സേപ്പാടാക്കിയെഴുന്ന തുടർ മലമാർ

വാഴനീംരജാനകൾ

തപ്പായിഡിനെ മല്ലടിച്ച സൗഖ്യം—

കേടാവിലാവത്തുകാ—

കിപ്പാടാക്ക വരുത്തി ദിശ്യവികുതി—

മുട്ടങ്ങളേച്ചടക്കം.

81. പട്ടാളം സിക്ഷ, മുക്കാ, പലവക തനിവെ—

ഇള്ളത്തരം വന്നെതിര്ത്താർ

തുടാക്കാനില്ലു, ധീരക്കികൾ, വലിയതരം

തോക്ക, കൈതോക്കിതെല്ലാം

വിട്ടാണനോംതു നേത്താ വികുതികളും

ചത്രുംപായി മത്തോ—

നെഡാട്ടാക്കക്കാട്ടി, മിഞ്ഞപ്പുട്ടികളെ വെറു—

പ്രിച്ച, തെററിഡിച്ച.

82. പട്ടാളംവളരെ ചുങ്കമതാന്നാൻ

മാറ്റുകളും നാശകൾ

കെട്ടായ നില്ലുകിൽപ്പരാഗ്നത്തവർ പിണ—

അടിംതാണാദിച്ചുമ

തുടായാലിസമാദാദികൾ മഹാത്മാ—

ശാസ്യിയും വനിഭം

മട്ടാളത്താഴിലിനിനിരണ്ണയവനിൽ

തെംറിഡിപ്പേരുകളാം.

33. ലിനിപ്പിച്ചുകളെത്തു റിസ്തുസിലി—
 മങ്ങമാംക്കേഴും മെമറുടീ—
 മനിൽച്ചേരുന്ന് മുഹമ്മദിയരിവി—
 പ്രാത്യേജാരംജാതാവർ
 കനിച്ചുതിളുകാതെ നഞ്ചേലാങ്ക—
 ജുംയിട്ടു നിൽക്കാണ്ണിലി—
 വനിട്ടുള്ള വഴക്കിയവെച്ചു മുടിജും
 മച്ചുടമിസ്സാംകലം.
34. ചൊല്ലാഴ്ന്നവരെത്തുണ്ടിവരി,ലാ—
 എട്ടക്കംമിസ്സാമിറം
 വല്ലായ്ക്കിരയാ'സരാ'നിവരം—
 തെട്ടിട്ടില്ല തെല്ലുക്കില്ലം,
 ‘കൊല്ലുംതീന്ന്വരെ’നാ ജോനകരിലി—
 നാട്ടാക്കാരാവേശമായ്—
 ചെച്ചാല്ലാം, ദിഷ്ടഭരാങ്കവെട്ടവെബാഴ്ലകം
 നട്ടുതിരിഞ്ഞതന്നവിട്ടം.
35. അനിക്കണ്ട വഴക്കാതുക്കിവതിനായ്
 ‘യാക്കുവുംഹല്ലുൻ’ ശൈം
 മനിൽ ചേത്തുവരുന്ന ‘ഗാന്ധി’യിവകം
 മറ്റും വലേ യോഗ്യരാം
 കനിച്ചോത്തു പുംപ്പുടവെബാളവരെ—
 സ്ഥാസിച്ചുനിൽനി,സ്ഥുമം
 വനില്ലുക്കിൽ വരേണ്ട, പിന്നുയരുതെ
 പട്ടാഴവും പാച്ചില്ലും?

86. പരവാബീ, ചലബാറിതാക്കേ നിയപി

ക്ഷേമ്പാർഥ കരിക്കള്ളിനം
നെമ്പാട്ടും ധയാമതാതൊധയരാ—
തോമാസ്സുമഹ്യപടാ!

അരമ്പാതുള്ള ജൂഡാഷ്ടിപ്പ്, ഏകാദശം,
മുഖാട്ടിയും, തേക്കാളിയും
സപ്താരതോടു ദാദാനാൻ മുതിയും,
തീവണ്ണിയിൽപ്പുകടം.

87. ചൊല്ലാഴിന്നാക ചക്രവർത്തിഭരണം

ചെയ്യന രാജുങ്ങളി—

നെല്ലാം നോക്കുലിപിന്തു തുള്ളുചതിക്ക—
നുറാഡാലാനാതാൻ കേരളം

വല്ലാതുള്ളാക മാപ്പിളിക്കലധമക്കി—
ദോയ് ചിലേടം, മിഴി—

തെപ്പാടാൻ കരതുനേപാർഥ നില്ലുമവിട—
ജിത്തും ചോ! ചെണ്ണുഷം.

88. എല്ലാം ചെത്തു നിന്മാളിലിങ്കു കലഹ—

തകിന്നാക്കയും കാരണം

ചൊല്ലാം നന്നുടെ നാട്ടിലെപ്പുണ്ണയ—
തുക്കിന്നെൻ്റു കേടാക്കണം

എല്ലായ്യോഴിതാണ ശാന്തിയക്കി—

ചെയ്യനതും നോക്കിനി—

ചൊല്ലാംജുള്ളതുമത മിന്തു—മസിലി—
മന്ദപാടിന്നാക്കം സ്വലം.

39. ചെണ്ടിച്ചുരയിലെക്കടംകലമമ—

സ്വാംവൈ കലക്കം മഹാ
 മാരിപ്പിച്ചവിടിച്ച മാപ്പിളവഴ—
 കൊല്ലാംറിനം ഒരേവമേ!
 പേരിനേന്നും മഹാത്മജിക്കു തലയിൽ
 പേരോണ്ടിപന്നു മറി—
 ശ്രാവിപ്പോർ പറയും, വഴക്കേതു നാം
 സൃഷ്ടിച്ചിരുന്നീടാം.

40. ദ്രോഗത്തേരാച്ചുടിക്കലമമവകടം

തന്നെയെന്നിപ്പകാരം
 പ്രശ്നാത്മാവാം മഹാത്മാവിനാ മനസി വിചാ—
 റിച്ച് ‘മാളവു’ മാനുൻ
 പ്രശ്നാന്തം നിദാനം പറയുമുഖകിലീ—
 അകുളം തീരെ നില്പിച്ചു—
 ദ്രോഗവശം ശമിക്കം ശമധനമിചാട—
 സ്സുവ്യക്തം സംഗ്രഹിക്കം.

41. ഒജലിൽ കൊഞ്ചവിടിച്ച മദ്ദനനയം

കൈക്കൈരാണ്ടു മാദ്ദോക്കരം
 കാലിൽ ചുഞ്ചുവെച്ചു വെച്ചുടനട—
 ചെന്നാൽ ഇയം നിയുയം
 ഒചലിൽ സേവകരിനിലജ്ജ ധരുതി—
 ആട്ടബന്ധാളാ ബാലിതനൾ
 വാലിൽ തുഞ്ചിയ രാവണനും കമഞ്ചം
 മംഡം വിചാരിക്കാം.

42. ശാക്കൾവോയസ്സുമിക്കാത്തരിയ പലിയ സം-
 രാജുമിംസ്തീഷകാക്കി—
 തക്കം കൈവിട്ട് കാഞ്ഞം ഭവനവിശിത്തമെ—
 നൊക്കേ ഞാൻ സമ്മതിക്കും.
 നില്ലട്ട്, സാധു ഞായുപറബോദ പരിഗ്ര—
 ലൂഡയൻ സ്വന്തമാർഗ്ഗിന്ന,
 വർദ്ധപ്രാഥാന്ത്രജ്ഞകിഴവനില്പരിശം
 പേടിക്കാണെക്കിൽ മോഹം!
43. പേടിച്ചിട്ടു, രാജുന്തശിമതിയുടൊന്ത്
 വേണ്ടിയെന്നാൽ കരംജം
 കൂടിക്കാഡേ കഴിയുന്ന ലഹരയിവിക്കയു—
 ണങ്കയില്ലൂയിരുന്നു.
 തെറിതേടിപ്പിടിപ്പിന്ത്യരാജിലനവധി സാധു—
 ക്കൈളജജ്യലിനംജ്ഞിൽ
 ചാടിച്ചില്ലുകിലിന്നി നയമാത്ര ശാഖയു—
 നേവനം സമ്മതിക്കും.
44. മാനംചേര്ന്ന മഹാത്മജിയ്ക്കു ദയവായ്—
 ക്കല്ലിച്ച ശിക്ഷയ്ക്കി—
 സ്ഥാനം ലണ്ണനിലുത്തേബിച്ച വകയാ—
 മിന്തുന്ന പിന്തുക്കോഡുതാൻ
 അതാനത്താലാവിയപ്പേട്ടം സൃതികളും
 സാക്ഷാത് പിന്തുകോഡുകാ—
 ണാനദാത്മകനായ ശാസ്തി നിതരാം
 നിശ്ചേഷി നില്ലുംശയം.

45. ശ്രീരാമസ്വാമിദേവൻ ഇന്നവിതരതനായ്
ഭാഷ്യചൈതന്യാഖ്യാവക്ഷി..

ശ്രീരാമം കാത്തുരക്ഷിച്ചുംക്രമ കമണി—
പ്ലായ്ക്കൈനായിവനാ;
അതരാറം രാജ്യാരത്തിന കംരുച്ചം—
ഞങ്കിലപ്പോൾ പിടിച്ചു—
കാരാഗാരത്തിലാക്കം നടചടിയിവിട—
തനനെ കാണേണ്ടിവന്നു.

46. ഇംജിപ്പുറമ്പിക്ക, യംഗലണ്ടിവകളിലെമരം
മുട്ടരോടും വഴക്കം
ഒയാങ്കിപ്പിപ്പാതിരിപ്പും ഇനച്ചമിതമരിയാ—
തുള്ള രാജ്യം ഭരിപ്പും
രാജിപ്പേട്ടു, ക്രഹാറിൽ കശപ്പിം വലതും
വന്നതും പാത്തുരജ്ജാം;
രാജിക്കം നിഃബന്ധം ചെയ്യും തൊഴിലുകളുലക്കിൽ
സ്വാത്മവീജാക്കാരണമാം.

47. ഉണ്ണായോങ മഹാധവത്തിലെഥാടവി—

യിംഗ്രീഷകാർ തോലി കൈക
ക്രഹാണ്ട തോറു നിലയ്ക്കില്ലുമിവരെ—
ഞാറം ഇഡിച്ചീടക്കിൽ
തിണ്ണാടിടമയോഗതിപ്പുമിടയായ്
വസ്തീടമന്നൊണ്ടുക്കും
പണ്ണാരോ കടലാസ്സിലിട്ടതിവരൊ—
പ്ലാക്കാതിരിക്കാ ദൂഡം.

48. “സപ്തരമ്പവേണമിന്ത്യാദംബമിവിടയു—

ക്ഷീംകർക്കാക്കണം താ—

നാതകം തീർത്തിടണം, പണമേഞ്ഞവഴിയും

ചോൺചോക്കായ്യുവേണം.

നേതാവാക്കണമിന്ദ്രീശ്യിപതിങ്ങിവിട—

ദ്രോഗ്യിഡേവം വരംതയാ—

ലേതാനം ഭ്രാഹ്മിഥണാ? തടവിലിടണംമാ?

വാസ്തവം ചൊല്ലിടാമോ?

49. പണാമ്പിക്കയിലേറു ‘ബുദ്ധവര’ടര—

ടീട്ടബോശിന്ദ്രീശ്യകാർ—

ക്ഷണായോരു സഹായി നമ്മുടെ മഹാ—

തമാശാസ്യിയും ക്രമങ്ങം;

ക്ഷണാലാളമരിന്ത്രവോകമവിട—

ക്കാണിച്ച കൊപ്പായതി—

നാജായ്വദ്യാരു നദി മഹാ ജൈലിലായ,

വാദ്യിനം പാള്യം വിഷം.

50. ‘ലേഡിപ്പുത്രി’ൽ നടന്ന യുദ്ധതിലു—

തുന്തം പ്രയതിക്കണ്ണൽ

‘ഒഃർഡിഡ്യാം’പ്രഭു, ‘കൈകുസർമ്മിന്തി’മെധാവി
ഗാസ്യിക്കു നൽകിട്ടാൻ

‘റീഡിംഗേ’നു മഹാമഹാപ്രഭുവതിൽ

റൂപ്തിപ്പേട്ടാണ്ടിനിതാ

‘കേവി?’ക്രൂട്ട് കൊടുത്തു, നമ്മുടെ മഹാ—

തമാവിനം മണ്ണം ചൗം.

51. ചൊല്ലാഴിന മഹാമനസ്വി സമസ്ത
 ‘ധീവാലറ’ ല്ലും റിലെ—
 വെള്ളാം ഭീഷണി കാട്ടി; മന! ഒരു ദിവിലിൽ
 കൊല്ലാതിരിക്കില്ലയെ?—
 ചൊല്ലാമിപ്പോഴതാ മഹാശ്രീ നിലയെ—
 നയർലാണ്ടിലജ്ഞാനിനി
 ചെല്ലാമോ? മുഖിയേണ്ടാവിന്ത്രയിലെയി—
 ശ്രീക്കാട്ടവും നിത്യനാം.
52. വല്ലാതുള്ള വഴിക്കാരുദ്ധവതിനായ്—
 സാക്ഷാത് ‘സഹായവാഹനയെ’
 ചെല്ലാം നാടകടത്തി, കുഴ്ച്ചിമതുകൊ—
 ണ്ണീജിപ്പിലുള്ളാഴികൾ
 എല്ലാമാതൊക്കെമിച്ചുനിന്ന കലഹി—
 കണ്ണു മഹാത്മാവുവാ—
 നല്ലാതിന്ത്രയടങ്ങിടാ ‘സഹായം’ വരാ—
 തീണ്ടിപ്പിനെപ്പോലെവ.
53. ഏവക്കും സുവിശ്വവവും പദവിജ്ഞം
 സപാതരുപ്പവും മാനവും
 പൈവം തുല്യനിലജ്ഞാടത്തോബോ—
 ചൂടിന വിധിചൂടിവെ!
 ഡാവംമാറി മരം കലൻ കിഴങ്ങേ—
 മോക്കാതെ ‘ഡെല്ലാം നമു’—
 ഓവിബന്നം കരതുനേബാശാനവകടം—
 ചെല്ലാനിടങ്ങൊക്കയും.

54. ‘തുക്കി’യുറസമായ‘മിറലി’ പരം
 ‘പ്രാംസും’ വലാങ്ങ‘ഗീസി’നെ_
 മുക്കിട്ടിരിയിച്ച വിട്ടിതൊടവിൽ
 സംക്ഷാരം ‘കൈമന്ത്യംഡാഷായ’
 തക്കിശേണേ മഹാത്മജിക്ക തുന്നയി_
 നെന്മ്പാവക്കു നിങ്ങളെ_
 പ്ലാക്കിക്കാണ്ടുവരേണമെന്ന കുരു_
 നോമില്ല യുറോപ്പിലും.

55. വയ്ക്കു! സപാതന്ത്ര പ്രമില്ലോനിനമാകവോഴ്ത്തു_
 ഒരേവമേ! ചൊന്നതൊക്കെ_
 ചെച്ചേയുണ്ടും ചെറുമെന്മ്പാവക്കുട, തുന്നിയും
 വാങ്ങി ജീവിച്ചിട്ടുണ്ടും
 കുഞ്ഞുള്ളും സർപ്പഭാഗങ്ങളിൽക്കിലിക്കു_
 ദൈഹകയും കാണണും നാം
 ചവാങ്കുതും ചൊല്ലിയിട്ടില്ലവിലക്കമിവിടു_
 ജൈവിലിലെന്നെന്ന് പക്ഷം.

56. ഇന്തൻ, മാ! ക്ഷേമന്തിനാലയന്നമതിലെ_
 ക്ഷൂംത്രതുചെന്നന്നേകും
 ദമ്പത്രശ്ശേകരം കാണിയുതിനു പകരമീ_
 ഗാഡി ചക്രമുംയാഗം
 വമ്പത്തിൽത്തന്നെ തട്ടന്നതിനു കുത്തിയി_
 കീശപരൻ കണ്ണമ്പുത്തും.
 കമ്മം പുംബാജ്ജിതം നോക്കുവെമിമലോ_
 കണ്ണിലെന്നാളുവാക്കും.

57 കിട്ടുന്ന സ്വദാത്മ സിലവിള്ളുവസ്തുമതിലെ -

ജ്ഞാനവിഷ്ണവിട്ടുക്കുത്താ -

പ്രിഃടക്കെല്ലോം പ്രേരണം ഭരണമാഴിയവാ
നാളിശോഗം വരുത്തി

ഇട്ടോറുണ്ടുമിന്ത്യാരേണവിഷയമായ് -

ജ്ഞാനി ചാല്ലുന്നതെന്നതാ -

കട്ട; കംപ്പാടമഃപ്പു തൊഴിലിവിട? നം -
അവില്ല രാത്രുൽ മഹാന്മാർ.

58. യുദ്ധക്ഷാലത്തു 'ലണ്ണൻ'നഗരിയിലമരം
ശാന്തി നിംബന്ധങ്ങളേണ്ടി -

ബുദ്ധഗ്രഹം പ്രാജ്ഞതിമുച്ചിനൊക്കുമലമ -
ദ്രോഹമോക്ഷാതിരിഡിക്കു

സഖമം നാട്ടിലെങ്ങും നിയതമുകയുവാൻ
വന്നത്വം ചെയ്യുതിന്നായ്

ബുദ്ധപ്പുട്ടുക്കി ജീവാനുമാവിജ്ഞാപദം,
നിംബക്കുട്ടംാന്ത്യുവാമാർ.

59. സാധിക്കാം സാഖ്യരല്ലുാത്തത്തുകളിലവും,
കണ്ണിടം കണ്ണകിട്ടാൻ

സാധിക്കാത്തുള്ളതെല്ലാം, ഉടനടിയണയാം
പ്രാവുമല്ലുാത്ത ദേശം,

ബോധിക്കണമും തവസ്തുക്കിണ്ടയാിതു മതിയോ
കാലശക്തിക്കുവോലും

ബോധിക്കാൻ വയ്ക്കു, സുഖ്യിസ്ഥിതിലയരുളും വാ -
ക്കാതീ ശക്തിതന്നെ.

60. നൃത്യാദ്ധിക്ക മഹത്പരമാളിയതാം
ഭാരം വഹിച്ചീടും—
നാത്രുപ്പുകൾപ്രമാണികളിലി—
നാദേശമത്രയാഥാൻ
ഉറുജ്ഞാക്ക മഹാസ്തിഖാക്കിയവിട—
ജീജോലി കല്പിച്ചതിൽ
ചിത്രം ലേശവുമില്ല; റിംഗം വിവരം
ധാരാളമുള്ളാളി കർണ.

61. മുരണാണ്ടചിട്ടന ചിത്രവഴിയാ—
ഡാത്മാവിലാത്മാവിനെ
ശ്രീരത്നപത്രതാട ചേത്തിനാക്കിയണിമാ—
ഒപ്പും സംസാലിയിൽ
ഭാരപ്പുട ചരാചരണം മുഖവൻ
സുക്ഷ്മതിലേക്കാത്മകാ—
ധാരം സാമരിതനെന്നതരങ്ങളി—
പ്രഭ്രാംതമത്തിൽ സുവം.

62. സംകൽം ‘ഗീത’ ദോക്കിസ്സുകല വിഷയസ—
ഇദം ചുമ്പും തീവന്താടക്കം
ബോക്കം സുക്ഷ്മതിാലാനന്നനാരിയുമാറുവണ—
ലാത്മശബാധം ഇ റാജ്ഞം
ബോക്കം ക്ഷം തന്നിക്കം സമയയിലെഴുമി—
യാത്മശക്തിപ്രഭാവം
പാകത്തിൽ പാരിലോകംപ്പുകരച്ചുയുമി—
ദ്രോക്കരിയേരാക്കംഗം.

63. ശീവാത്മകളുന്നേകമെകനിലയിൽ
യൃംഗിച്ചതാനെന്നറി—
ഞതാവം വൻതവമാചരിപ്പുത്തിനാ—
ലേവക്കേമേകം തവം
ഒഴുവായിനവുമീനിലയ്യു വരുചീ
ഗ്രീഡാരതാംബയ്യുകം
വേവാനം വഴിയില്ല ഗാസിജിയിക—
നോവം തവം ചയ്യുകിൽ.

64. എവം ഗാസി മനസ്സുങ്കരതിയുലകം
തന്നിൽ സമപ്പിച്ചസർ—
ഭാവം ഷണ്ടകഭൗകമത്രുനിലയും
സപാതന്ത്ര സന്ധുതിയും
വാവഹ്യുദ്ദോഷ ഭാരതാംബയുടെ റ—
ക്കയ്യും ഇന്നുംഡിക്കേച—
തന്താവന്നു സകലേവ്യുസിഡിയടയും—
ജയ്യൻവാസകയ്യാ രസം.

65. എല്ലാം നോക്കിലാഡിതൊട്ടാരിക്കവ—
ക്രയ്യായിരം നാട്ടകാർ
ചൊല്ലാഴ്തന്നവർ ജൈഖലിലായ് സഹകരി—
യ്യാതേരാർ കണക്കാക്കിയാൽ
ഉല്ലാസതേരാട ജൈഖലിലേയ്യു കയറാൻ
സന്നദ്ധിന്നെന്നാറുവേർ!
വല്ലാതിന്നരു കലശിന്നുമാന! ‘ഗവർമ്മ—
ണാവഹിന്ന’ സുക്കിണാന —

66. നാലഞ്ചുള്ളകൾ മക്കളുക്കന്നുവാ—
 യേസും പരേതമട്ടിലും,
 ഹീലം ചെന്നവരായും, കലമവും
 തല്ലം വഴിക്കും വരാം,
 മാലയ്യൻ നുഡിവായും, കുക്കറിയാ—
 ബലപ്പാവരേജും സമം
 കാലം കണ്ണ പുലത്തുവാൻ പുമ്പല—
 പ്രൂഢ്യാൻ വിതാവല്ലുംയാ?

67. എല്ലാവർക്കുമാരെതും പദവിയും
 സ്വാതന്ത്ര്യ പ്രവും മാനവും
 നല്ലാഹാവിമാരശയുകളുമ—
 അദ്ദുൻ കൊടുത്തിട്ടകിൽ
 വല്ലായുള്ളടക്കം വഴക്കുവരുമോ?
 ‘പുല്ലാം വിതാവു’നാമാം,
 ചൊല്ലാം മക്കല്ലാടൊത്തിന്നും, വെടിയും
 സ്വാത്മം, മന്മഹികൾ.

68. കാരോ ഇതിയില്ലെങ്കിൽ മക്കളവിട—
 ജൂഡി തെങ്ങപം യുദ്ധംപുരകം
 നേരോടോക്കുന്നമൊന്നുപാലെ കഴിയാൻ
 വായ്യ! വഴക്കുന്നിനൊ?
 പോരോത്താൽ യെക്കില്ല തെങ്ങപം മനജ—
 നൂരാണു പോതുപുള—
 ല്ലാരോട്ടം പറയാം, കടനു ഒഴയിലിൽ—
 പ്രൂഢക്കുന്നമോ? സമ്മതം.

69. പണ്ഡാലംഗനിൽനിന്നും വരുന്നാരെതന്നി—

സ്ഥായിപ്പോരാളിന്തുനേ—
കണ്ണാനന്മിയന്നിങ്ങ്യെഴുതിയോ—
രാ ബുദ്ധ വായിക്കുവിൻ
“കൊണ്ടാടാം സുവമിന്തു, ദോക്കുവിടെയാ—
സ്പാതന്ത്രമിച്ചിക്കുവോ—
കണ്ണാകംവരെ” എന്നു കാണാന തില്ലാ—
ഓഗങ്ങളാംമിക്കുണ്ടാം.

70. ചൊല്ലാമീക്കിതിജയബ്രഹ്മവർ നമി—

കാല്പ്പം മുതൽക്കുറുപോർ
ചൊല്ലാളിനാവർ ചുരുവത്തിക്കരി, കയ—
ആളുള്ളാർ കൗറക്കാക്കിയാൽ
എല്ലാക്കം ക്ഷയപ്പുഖിയും ചലനവും
മാറ്റംഞ്ഞും കാലമെ—
നാല്പാതേതുവഴിക്കു കാണാമുലകം
കാണാനു കണ്ണാളിവർ.

71. നിത്യം വീഴു രുട്ടച്ചിരുന്ന കഴകി

സദ്ഗംഗം കാണാനാക—
ശ്രാതുനതം സുവിശ്വവമന്നുനിവനേ—
കീടനന്തായോക്കണ്ണിടം
സത്യത്രിന്ന വിരോധമായതു വഴി—
ജീപ്പോരം മഹാത്മാവിഖി—
ക്രിത്യം ചെയ്തു, വരാനിരപ്പുതു വരാ—
താക്കാനിവക്കുക്കുമോ?

72. ‘ശുക്രതനാലി’ ‘മഹാഖാലി’ സത്യസൾ
 ‘പാലാജി’ ‘പാദ്മസ്തംഭി’ ക്രിക്ഷണാളി കൂദായി മത്തിലധികം
 നേതാക്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ശാസ്യിയും
 വക്തവ്യരംഭായിരുന്ന ക്രതി—
 പ്രോക്ഷണ, തീജപാലവയെ—
 മുക്ഷണാരമ്യത്തിടങ്ങേതുയങ്കം
 താഴീപ്പിടിച്ചീടിലും.

73. ക്രക്ഷേത്രി വലച്ചിലാക്കി വികുതി—
 ശ്രീക്ഷൈഖിന്നോതുവാൻ,
 തക്കം നോക്കിലില്ലു നിങ്ങൾക്കാടു എന്നാൻ
 തക്കിക്കയല്ലെങ്കിലും
 ചിക്കേന്തുണിനിട്ടും നാവുകടിയെ
 ഒപ്പാറം പിണ്ണണ്ണതാൽ തനി—
 മുംഖത്തും കലിനോക്കവോക്കുക വിള—
 നബനാർത്തി ഉന്നുപരിയാ?

74. ചേട്ടത്തും, ചതി, ചപ്പടാച്ചി, ദി, ദി—
 ദൃഥിലും, ക്രൂഡേ, ഷണി—
 ശ്രീക്ഷം തൊട്ടവ തീണ്ടിടാതു വിമലാ—
 തമാവാം മഹാതമാവിനെ
 ശ്രീക്ഷിംഗിക്കുന്നംബു വെറുതെ
 സിക്കിച്ചുയരുവാശ താൻ
 കേട്ടപ്പും ചണി രാജിവച്ചു ‘രിവഴം—
 സാനി’പ്പുതാ ചന്ദ്രം.

75. ഒരുദ്ദേശം പണി രാജിവെച്ചുഴുതിയോ—

രക്ഷയിലുംപ്രൈട്ടതാ—
മുദ്രശാഖയിൽനിന്തക്കുരഞ്ഞി—
സാഹകമാരാക്കിലും
ഇട്ടുണ്ടതു ഇനിച്ചു തന്നോൻ നിലയും
പേരം കൂടിനേരതാക്കിലും
മുദ്രശം ചുണയുള്ളത്തുവരിലീ—
ക്കായ്യും കുറേ സംശയം.

76. “തന്നിട്ടുള്ളായ കംരാസമതവും ശിക്ഷാപ്രസ്ഥാനമായ

വന്നിട്ടുള്ള വകുപ്പുഭേദങ്ങൾ നിലയും
ഗൗഡമൺസ്റ്റ് കായ്യുന്നും
കനിച്ചോര്ത്തമനസ്സുറിഞ്ഞ വിധികൾ—
പ്ലിക്കന ശിക്ഷാവിധി—
ക്കാനിപ്പോൾ ചില മാറ്റമാന്നിടക്കിൽ എന്നോ
താനെന്നതുയും ഭാഗ്യവാൻ.”

77. ഇവള്ളും വിധിയുരിച്ചു ഇഡിഡി—

ക്കുള്ളാമനസ്സാക്കിയും
അറി വന്നിച്ചോര പാർലമെന്റുമവിട—
പ്രാസ്സായ ചട്ടങ്ങളും
ബാധം മാറിയ ലോകതന്ത്രനിലയും
മറ്റും വിചാരിക്കുകിൽ
ഒരു താനാറിയും ഇയാപാടയവും
എന്നായാൽ സത്തുവും.

78. എലുവാക്കക, ഇംഗ്ലീഷ് ക, പഠം
നെയ്യിക്ക, ലണ്ണൻ തുണി
ചേലും മാത്രവും ശരക, കുഷിയും
കുചോടവും ചെയ്യുക
മേലും കീഴമറിഞ്ഞുനിൽക്കുക, മഹ-
സ്ഥാക്ഷിക്ക ദോഷം വരം
കാലുശ്യം കരതായ്ക്ക, നൊമ്മഴിതുപോ-
ലെല്ലാവരം ധാരക.
79. കാങ്ങാകാഞ്ഞമിണ്ടു നിൽക്കുക, പണം
പ്രോക്കാപകാരത്തിനായ്
മഞ്ഞാദിജ്ജു വിത്തി, താഴു വരിലു-
തുനം ത്രണം ചെയ്യുക.
ആന്താലം കുതമായ ശാസ്ത്രനിലയെ-
ക്കൈക്കൊപ്പക, കുത്രും കൈലെ
ക്രമ്പവേണ്ടിയന്നു ചെയ്യു, സകലം
കൈവരത്തിലപൂർപ്പിക്കുക.
80. ഉള്ളിൽ തുളിയു വരായു, ജാതിമതങ്കേ-
പത്തിൽ കുമം കാരണം
ഞ്ചിത്രപ്പുട്ട മരിച്ചിടായു, സമമാ-
ചെല്ലും വിചാരിക്കുക
പജ്ജിയ്യുജ്ജിലുമന്വലത്തിലുമെഴും കൈ-
വരങ്ക വേംവരയും
കൊഞ്ചിച്ചോന്ന മരച്ചിടായു, പകടം
പഠംതെ സൃഷ്ടിക്കുക.

81. ശ്രൂദാന്തലുക്കത്തിൽനിന്ന് വെളിയിൽ
കാണിപ്പുത്തജ്ഞനമീ
സിലബാന്തത്തെ മനസ്സിലാക്കി മറ്റൊ-
സ്വാര്യങ്ങളെത്തുള്ളിക്കു,
സിലബാന്തം തുടരായു തീണ്ടു തൊടവി-
ക്കായ്യങ്ങളിൽ, ദിഷ്ടഭര-
ഖലാടോവചകറിന്തുക, ഇഗത്-
തത്പരം വിചാരിക്കുക.
82. അസ്യാഹാരം ഇന്ത്രുമി ധനമെ-
നിത്രാണി കൈകേരംമാ-
മസ്യാധാരം തുടക്കിടായു, തുവെറു-
പാമുഖ്യത്രുക്കുത്തുങ്ങളും
ധന്യാലംകൃതമായ നീതിനിയമം
പാലിക്കുകീ ലീഖണി-
ഭൂത്യാധാരങ്ങൾ നാം വെറുകുക, വില-
ജിട്ടാലുമെന്താകിലും.
83. ലണ്ണൻ പിടിക്കു ഉയഞ്ചിടായു, വിലയി-
പ്പാതയിപ്പുരിജ്ഞാവും
വണ്ണത്തെ സ്ഥിതിയും നിന്നും, നിലച്ചക-
ടിന്തുങ്കുരാഡിചകു,
ഉണ്ടെല്ലാ ധനവും ലണ്ണനിലതും
ഭാഗിദ്വീനാട്ടിലും
ജാലങ്ങലോമന്തിക്കുക.

84. വെള്ളിക്കാരനും വകയ
 സ്ഥിന്ത്യാഭിപ്രാഡിക്ഷ നാ—
 മുളം വെച്ചില്ല പന്തനി എല്ലിവ തിഷി—
 ചേയ്യും പ്രയതിജ്ഞിൽ
 കൊള്ളിത്തക്കവയെയനാറ്റുക സദാ—
 ശ്രീ ഭാരതാംബുദ്ധും
 വെള്ളം പ്രാബല്യാഴുകന തുങ്കനായും
 ഗുണങ്ങല്ലടിപ്പാരവും.

85. കാലതെരാറു കളിക്കണം, കലിമലം
 നീഞ്ഞന നാമം ജപി—
 ചുംബം നിഗമാത്മാരമങ്കളം
 ചിൽക്കാതലെന്നാക്കണം
 മാലനാക്കമിതാക്കണം മു; വെറും
 പാശാത്രവീതിപ്പറി—
 പ്രാധസ്യം, ദി, ദിഃജിതോക്കൈയുതകൾ,
 മാറ്റൽ മംപ്പിച്ചിടം.

86. ശാസ്യം ശീത തുടങ്ങിയുള്ളതവിലം
 ചൊല്ലിപ്പറിപ്പിക്കണം,
 പാസ്യം നാം പദ്മാക്കണം, കളിയനാ—
 വൈപ്പേരികാവംബരം,
 അത്രത്രക്ക് പറിപ്പിറാള്ള വിഷയം
 നാംതാനാപ്പിക്കണം,
 ചിത്രം! ലഞ്ഞനിലെപ്പറിപ്പു ഇഴവൻ
 ത്രിശം ബയ്യേക്കാപ്പതാൻ.

87. സായംസ്വാഹം പരിച്ചു ലഭന്നില്ലമാ—

പൂർണ്ണപൂജിലും ഘോകകിൽ

സായം വരുമാനംചൂടു നിലവയം

വിവ്രാതിയും ഇതിയും

ആയുസ്സം കളിക്കുന്നു, ദേഹം തന്ത്രം

ചൂടിക്കുന്നു, യുറോപ്പരിൽ

ചായന്ത വഴിക്കേടിലോക്കേ;— അവരെ—

പൂവണ്ണങ്ങളേന്നാക്കണം.

88. തൊയം, ഏരിതി, ധയമ്പയമ്പമിവയിൽ

പാരം പുലന്നിട്ടും—

തൊയത്തിൽ വൈദമാരുവോക്കുവരെ—

തൊഞ്ചുന്ന താം തുട്ടിയം

ആയം കണ്ണവർ; ഭാരതാശബ്ദിട്ട് റ—

ക്രത്തെതക്കില്ലും ഉണ്ടാ

കായന്മാരവർ തോഴർ മക്കൾ ഇനക്ക—

ദാരാക്കിലും തജ്ജിന്നാം.

89. എല്ലാക്കണ്ഠം കടമാണു നമ്മളിടെയീ—

ആരാരതാശബ്ദജ്യോതിഷം

വല്ലായുജ്ജവലാന്തിചേഷ്ടകതിലെ

ജ്യോതിഷം പ്രയതിക്കണം,

പുല്ലാക്കണ്ഠം ചീലർ തല്ലുമെല്ലുകളിയം

പല്ലും പരിച്ചീടുളെ—

നാല്ലൂം ജീയലിലിട്ടം; സമീക്ഷണമൊഴി—

ക്രാംതാരായി ഇയം നാശ്വര്യം.

90. എല്ലാം യും മറഞ്ഞോ നിന്നും
 ജീവൻ ലിൽ കിടക്കേണ്ടാണ്
 സല്ലാവത്തിലും തുള്ളുതാം ജീവിജി ചോ—
 തിരുപ്പോഴാണ് വിശ്വാസം
 നല്ലാവേശമിയന്ന ഗാന്ധിയങ്ങളാണ്
 രാഷ്ട്രീയഗീതാനൃതം—
 ചുംപും ആവശ്യമാണെന്നീതിയിലിപിതിൽ
 കാണിച്ചു തന്നോക്കവിൻ.

91. തുലത്തിൽ കോത്തു തല്ലിയ്ക്കും കുലിയിൽ—
 തനിട്ട് കീഴും തുള്ളാണ്—
 കോലം പൊള്ളിയ്ക്കു ജേലിൽ വരമൊരുവടിനാറം
 പട്ടിണിക്കുട്ടി പുട്ടി
 ശീലം മാറാൻ ശുമിച്ചിങ്ങേന്നെങ്ങാൽ പൊള്ളി—
 കോണത്തു താതൻ കയക്കം
 കാലം പ്രസ്താവനാക്കം വിനയനിലമഹാ—
 തൊവിഭാത്താണിട്ടേ!

92. “തൊനാണിംഗപരൈഡാന്റു കീഴിലുലക്കം
 യാഗാലികമ്മാംഗം—
 കീനാമീംഗപരൈഡാന്റു നൈക്കിലവന—
 കൊണ്ടു” യെനാക്കുവെ
 പേനാവസ്ഥയിടിച്ചുചു മനിമാ—
 കുക്കാക്കം തപ്പുക്കതിയീ—
 ഇന്താനാലു, കുതനായ ‘ഗാന്ധി’ കിലുടി—
 ജീചേ, വരചേ മുക്കാ!

ഗാന്ധിവിജയപുത്രനാന്തരകം

അപൂടിക്ക വിലസും ചരാചരം-

ചുംപൂടിക്ക മടിയും. വള്ളംഡി

ചെപ്പൂടിക്കളി കനകിലീവിയം

പ്പൂടിക്കമഗഞ്ഞ! തൊഴുന്ന ഞാൻ.

1

നന്നയുള്ളിലിയല്ലോ ഗാന്ധി, വെ-

റമ്മയെന്ന കരതുന്നാരംവിഃക!

അമ്മകന്ന ജയിൽവാസ ശീവിയം,

നിന്മതം, വലിയ സകട, ശിശി!

2

നീതികേട്ട നീയമപ്പുട്ടതിയീ-

ഇാതിയുള്ള ഭേദം ഭയക്കരം

എതിട്ടുമിതുതാൻ സദാ ശിവ-

പ്പാതി! പാരിതിലവണ്ണത ഗാന്ധിയെ.

3

ബ്രീട്ടിനാളുള്ളാക മദാമ മട്ടിലു-

യിട്ടിലിന്തു വലയുന്നാരിന്തുരെ

കട്ടിട്ടു തഴകിന്തലോടി മുൻ-

മട്ടണ്ണേ; ഇഗ്രാഡിനായികേ!

4

നമതിനകളിൽത്തിങ്ങൻ തന്റെ
ജന്മമുണ്ടായാൽ കോക്കിയാൽ
അമരത്തെന്ന വരയും കയറ്റും വ-
ന്നമനസ്പിഡേയരന്മുംചെയ്യേ?

5

എത്രകോണ്ടുരലകിൽ പ്രസിദ്ധിയാം
കേരള നാട്ടിയവാദാനുതന്ന്, ശിവേ!
ഹാ! തൃക്കിലവലയുന്ന, ചെന്നടൻ
നീ തുറന്നാവിട്ടേണ! തൊഴുന്ന എന്നടൻ.

6

സത്യസന്ധനമലൻ കലാചലാ-
പത്രമേ! പഴമയുള്ള പുരഞ്ഞൻ,
സത്യ, മെരു വലയുന്ന കഷ്ടങ്ങൾ!
ചിത്രവത്സലത ലേശമില്ലേയോ?

7

ചിഞ്ഞശംഗമമൊഴിക്കാതെന്നാം
കിഷ്ടകാലമുള്ളവായതത്രാഞ്ഞതം,
ചിഞ്ഞമാകമറിക്കില്ല, ശാസ്യിനി-
നീഖ്യനായവരിലേക്കന്മാറേ.

8

ചേതവത്തിലോരു ദിവ്യനെന്ന ചൊങ്കൻ
നീ തണ്ണത്ത മിച്ചിയാൽ കൊട്ടണ്ണവൻ,
ഹാ! തിളിൻ്ന മരവുന്ന, ലേശവും
ചേതമില്ല, ചിലവില്ലിതാംവാക!

9

எல்லாருட துளினான் வெள்ளை -
பூஷைத்திவிடமின்று யெல்லாவும்,
நால்காலி கக்கமாப்பாகுதிதால்
ஜெலு விடுவரணம், இயிகளை.

10

“பள்ளி, கைழிய வழித்துக்கொசினி -
கள்ளதி மாரி ரூபங்குக்களை”
கெள்ளதிலித்தாழும்புவங்கர கே -
க்கள்ளதிக்களை மபாங்கமங்கிகே!

11

சாலிக் கிளை முடியும் கழுத்திலே -
தொலியிழும் ஏ! ஏ!! ஏ!!! கெடுசில்திதா
ஒப்பிடின்ற ரேதக்கிதிக்கே நீ
மேலிலித்திரி ஹனம் வகுக்கோ!

12

சாலிக்கிளை கரகேருவாவு ஞுமி -
சூலிலீபு மங்களை ஜெலியாம்
தொலி வை பிளையுன, தென்பும் டு -
க்காலிக் கிளை பிலபிக்கமெப்பாழும்.

13

தீக்களை ஸகல ஸகட்டுமீது
ஒக்களை டுரித்தான்தி ஶாஸியிக்க
காக்களை ஸபயமின்று யெலுங்க
வோக்களை வர துலனாது வோகளை.

14

ପିକଟଚ୍ଛ ନିର୍ଯ୍ୟନ ହୁଏଗେ
ତିକଟଚ୍ଛ ମନ୍ୟନ ଶତାଷ୍ଟି
ଉଠିକଟି ଜ୍ୟମିତାର୍ଦ୍ଵାରୀ ସଂଭା-
ରୁ କଣାକୁଳ ମିଲିକେଣମଂଖିକେ!

15

ନିର୍ଭୟା ପ୍ରଜବନ୍ଦିତିଟିଟି ପଥୀ-
ଶାନ୍ତିକୁ ଯରେ! ମୁଦକୁଳିଙ୍କ
ଶାନ୍ତିକୁ କଲରାତର ମତ୍ତୁର-
ହୃଦକପୁଣି ତୁଳନିଟିଟି ଜନା.

16

ହାତାଂଖୁ ବଲଯାତିରିଶେବାରୀ
ଲୋଭିତୁ ନବସିନ୍ୟବୋତମେ!
ଯୀରେନାକନତିଲେଜ୍ଜ ନୀଯଯ-
ର୍ଘ୍ୟାବରୀ ଜୟାଲିଲି, ଲୋମ୍ବନ୍ଦିବଜ୍ଜୁଣୀ.

17

ଏତିଟତୁମାତ୍ରେବେଳ ମଞ୍ଜନା
ଶିତିର ପୋରତିକେଟ ନାଟ୍ରକାର
ନୀ ତିଲିନ୍ଦମାଲିବାଲିଲିଶେକ-
ଅଜ୍ଞାତିଯୋଟ ଯତିକରୁବଲ୍ଲବ୍ର!

18

ଯାଟିଯାତ୍ରଜୟାଲିଲିଲିଟକୁଟର-
କେଣାଟିକେଣାଟ୍ର ପରାଯଣ ପିକଲିଲାତ୍
କେଟିତିନେବେ କୁପର୍ଯ୍ୟିତୁ ଶାନ୍ତି,
ନୋଟିତର ପରାଯଣତିପ୍ରିତିନ୍ତ.

19

ആണികാട്ടി മരവുന്ന നികൽ വെ-
ചുണി ശാസ്യിയിലെടുത്താരപ്പുന്നി
കാണികൾക്ക് ചിരി, കഷ്ടമേ, മിചി-
ക്കോൺഡില്ലൂപി സകലം ചാരാച്ചറം.

20

ലണ്ടനിന്തുയിവയെല്ലാപ്പുവ-
ക്കണ്ടക്കത്തു പല പക്ഷപാതവും
കണ്ണറിഞ്ഞതു വിളിച്ചു ചൊന്നെച്ചാ—*
ക്കുറ്റാണ്ണ ശാസ്യി ഗിരിക്കു! തൃക്കിലായ്.

21

പാകമെന്തിനി ‘യുപദ്രവിക്കലെ’—
ഞൈകനീതി ഭരണം ദയാവഹം
ശ്ലാകയാറു വഴിതെററി, വാഴ്ത്തുമീ—
ശ്ലാകമാംറിടക, ശ്ലാക ചുജിതേ!

22

ചാകവോളിമിവിടെക്കുറാഡ്സുവാ—
നാകമോടി ശ്രവതിള്ളുറിഞ്ഞതിടാം
വോകവാനകളുക്, സ്രൂമാ സുവം
നീ കിരത്ത മിചിയാൽ വരുത്തുക.

23

സാക്ഷിനിനു ചതിയക്ക് താൻ മന—
സ്ഥാക്ഷി വിറു പണ്ണമെന്ന നേട്ടവോർ
ശ്രൂക്ഷിതിക്ക ചുമനടത്രയോ, ജഗ—
സാക്ഷിയമയവരുത്തുല്ലൂ?നാ.

24

താനരിഞ്ഞു നിജഭന്ധമിച്ച
സ്ഥാനമാനധനമീനയാശങ്ങവാർ
മീനരാണവരെയിന്നതന്നെന്നീ
അന്താനപുലുംവർദ്ദേ! മടിക്കണ്ണേ.

25

ക്ഷോണി നമ്മുടെ വിലപ്പു വിറംതും
തോണിക്കേറുമവരെത്തടപ്പുവർ
ആൺനീയുള്ളവരവക്കുമത്രുതി-
പ്പേണിയായ്യുരിക, ലോകവിനുതേ!

26

പോഷമില്ല, ദിവയില്ല, സ്വയാഗി-
ല്ലോ, സ്വനിക്ക സൗമില്ല ഗാന്ധിതിൽ
വേഷധാരിയൊരുസായു കാട്ടമീ-
ഡീഷണിപ്പുണി ഭോഗി! ഭംഗിഡയാ.

27

പതമമൊത്തതിമി ശേവരിച്ചും-
പ്പതമവാദസമന്നായ ഗാന്ധിയെ,
പതമനാഭസഹജേ! സദാവി എൻ-
പ്പതമവണ്ണിയിലെടുത്തു പ്പുണ്ണേ.

28

ക്ഷുന്നാസ്സുള്ളിൽനിന്നു ഗാന്ധി, യാ-
പ്പുക്ഷുവാതമരതെന്നു ചൊല്ലിയാൽ,
സീക്ഷയെന്തിനും പിടാനരപ്പു നീ
ക്ഷുയജനരീപു വേട്ട ചെപ്പതലേ!

29

നല്ലതല്ല ലവമിപ്പിരിഞ്ഞതി—
സ്ന്യാല്ല, പിടിച്ചൊരു വെള്ളം പുശ്രം
ജലകാബന്തി, ലവതാന്മ ചൊല്ലിയെ—
നല്ലയോ പിഴ? മഹേശി! ഗാന്ധിയിൽ.

80

വേഷ്ട്രിയകൾ കരക്കരയ്ക്കിൽ
ദോഷമുണ്ട്, പ്രഭാമെന്ന കാഞ്ഞയാൽ
ബാധകാരിയ മഹാത്മജിക്ക നീ
തോഷഃമകി നിലനിന്ത്രകിരുമാ.

81

ഭാരതാംബദ്ധതു മകൾ എന്തുപറം ത്രി—
ഭാരമാത്രമല്ലെമനിരിശകിൽ
ഭാരമില്ല ഇയിൽചാസമഗ്ര നാം
ധീരശാന്തസമരം തുടങ്ങനാം.

82

പോരിട്ടന്തിര നിൻ തുച്ഛാംബദ്ധം
ത്രിശാന്തസമിഗ്രൂഢകനാം
പാരിലിപ്പുനി കിരിക്കൈകാളിച്ചുമ—
നാരില്ലും ദേവതി സ്വോല്ലുമാക്കനാം.

83

ഇനിരിപ്പും തുരകില്ലും പണി—
ജേതനനിരിക്കില്ലതില്ലും നിന്തുപ്പിടാം
കനിരണ്ണക പിടിക്കൈന നീ
ചെന്നിരന്നുകവരോട് റങ്കരി!

84

ബോക്കിന ജൈലിൽ സമ്പൂർണ്ണമെ-
ന്നാകവെ മിചി മിചിപ്പ് തുടരെ
വാക്കാക്ക പിടിപ്പുമാത്രം നീ
വാക്കശാസനന്റെ! പരാപ്പരേ!

85

എയ്യപ്പദവവമിപ്പു, മല്ലുമം
പിയ്യടന്നനില, ശാന്തിചിന്തനം
മഹത്കാമനിലതിപ്പിയും, മുണ്ണം
ചിയ്യമുള്ളമിവ ഗാന്ധിലക്ഷ്മണം.

86

ചിപ്പുസംഗമയും, സദാ മുവ-
ത്തിപ്പുസിലി വിശ്വാസ ചെപ്പുകൾ;
വിപ്പുപത്തിൽ വിളിക്കൊണ്ട കീത്തി, സ-
രുപ്പുചിത്തമിവ ഗാന്ധിലക്ഷ്മണം.

87

ചേപ്പി, ചരുസദ്ദം മുവം, പയാ-
പുപ്പി ശൈത്യവരിയ്യുലസുസ്ഥിതം,
തൃപ്പിപ്പുത്തിയിമ ഭാരതക്ഷമാ-
പുപ്പിചിത്തമിവ ഗാന്ധിലക്ഷ്മണം.

88

ബ്രഹ്മപുഷ്പമുലകം പരം പരം—
ബ്രഹ്മസിലുഖവിലം ചരാ ചരം—
അമ്മമതപരമറിയുന്ന ഗാന്ധിയാ—
ബ്രഹ്മമെന്ന കരക്കരുന്ന, നാമ്മലൻ.

89

ഇം നിലയ്ക്ക് പരിഹ്രിശിവിതം
 അതാനി നിത്യവഴിയെ നയിപ്പുവൻ,
 മാനി, മറ്റ തവ രൂപങ്ങളിലെ
 സ്ഥാനി ശാന്തി, ശിരിജേ! മംഗാദവാ? 40

ചിത്തക്കത്തിലെഴുമംഡബി! നിന്നോടു -
 പ്രത്യേകത്തി മകവും മനസ്പികർ
 ചിത്തപ്പുത്തി പരിഹ്രിശമാക്കിയോ -
 ദിത്തരത്തിലവയുന്നതെങ്കിനെ? 41

എതവസ്ഥ നിങ്ങവിക്കിലും ഒരത്ത് -
 ക്കാതലേ! കല്പംമരം ശാന്തിയെ
 എംബതകക്ക്. തൊട്ടവാനയയ്ക്കേയോ
 വാതകത്തിനയി! പേടിക്കിലുയോ? 42

പ്രീതിയുള്ള തീരമേനി മദ്ഗം
 നീതിയെന കരതുന്നകൂട്ടണം
 ആതി മാറിയോരു നോക്കുന്നകിയാ -
 ലോതിരം നാഡുകൾവികസം. 43

ക്രൂതരാജസുതനോത്തടക്കവും,
 കാതരാക്കും! കലിതീണിടായ്ക്കും,
 പ്രാതരാജയിലുണ്ട് നിത്യവും,
 വീതരാഗമരളിം സ്ഥിക്കിയും, 44

വേദവാദരതിയും, മനസ്സിലും-
സാദവാസന നിലച്ച നിശ്ചയും,
ദേവാദികളിലിപ്പിയും സദാ-
ശ്രാദ്ധവാഴ്യും, മമേധാക്ഷതിയും,

45

ജാതലിപ്പിയുടെ മാർഗ്ഗരാധികാരം
വാതലിൽ ദൈമകന ഭാവവും,
മാതലിപ്രമിതനേത്രശക്തി, പ്രതി-
കാതലിൽക്കലുരുവോടെ ഭക്തിയും,

46

ഭാരതാംബുദ്ധ നിന്ത്യ ജീയ്യലർ തൻ-
ശ്ലാരതാധന നമലംകരിക്കുയും,
വീരതാണ്യ വരുയൻ ദിശ്യമി-
പ്രാരതാപരുപക്കാരമാക്കുയും,

47

ഹക്കുപത്തിയിലവാദക്ഷതിയും,
വകുഫിതിരാണേ വിരക്തിയും,
ഓങ്കുമിപ്പുവരിലൊക്കെ മുക്തിയും,
ഹക്കുവാണിയിലവാരസക്തിയും,

48

മറുമിഞ്ചിന്നുമ്പണം തിക്കണ്ണതാരാമം
തൈരുചചയ്യു ശരി, ദൈനാരികില്ലും
പംഡമോ പാടി? ഒചാനി! ഗാണ്ഡിയെ-
ചുംഡുമില്ല നില കണ്ടകാക്കുണ്ടാ.

49

മണ്ണ പക്ഷമിയലിപ്പു, ശാസ്യിയെ—
കൊണ്ടുപോയവർ തൃഷ്ണിലിട്ടതിൽ
കണ്ടുപോയവർ കരഞ്ഞ സകടം—
കൊണ്ട്, കേടുവർ പക്ഷുനിന്നുപോയ്. 50

കേടുനിന്ന കളിവിട്ട വാലങ്ങം
മെട്ടുകൊണ്ടപടി വീണ പുലങ്ങം
വീട്ടുവേലകൾ മറന്ന ചെമ്പലിൽ—
പ്ലേട്ടുവെൻകളുംനും സ്വീകരം. 51

കഘുമെന്ന വരയാതൊഹാരളയീ
വിശ്വപത്തിലെവിടക്കിടച്ചിട്ടുണ്ടോ?
പിശ്ചശക്തി! വിധിചൊന്ന യോഗ്രം
തുജ്ജംപ്പു, തുമിനാചലാത്മജേ! 52

തെട്ടി, മന! മിതവാദിസംഖ്യം
മട്ടി, മട്ടമറിയേണ്ടപിള്ളിലായ്
കിട്ടിയില്ലതമെന്തുംയന്നിന്നം—
കെട്ടിനിഡ്രായ കയത്തിലാ തു വാൻ. 53

ശാന്തി, ശാന്തി, ശ്രൂദശാന്തി, ശാന്തിയെ—
ഡേന്തിയേന്തിയിടരിക്കരണതവർ
നീന്തി നീന്തിയചലാഴിക്കരിയുട്—
അാന്തിവിട്ട ഒയനേറി കൊട്ടിനാർ. 54

ചങ്കവാൺഡെ നിന്മി ‘ഗാഡി റൽ-
ചുക്കു’മേന്തിയുണിരോട്ടുടവേ
അങ്കുമ്പം നിനയാതെക്കുമായ്
വിനുമിച്ച വിജയം കൊതിച്ചവർ.

55

കാണിനേരമിനി നാമടഞ്ചുകിൽ
ത്രാണിയംറനിലയെന്ന വന്നേവാം
കേണിടം, വിഴും, ഗാഡിജിക്കൈഡം
റാണി നൊമുള്ളതു നിത്യമോക്കേണം.

56

ക്രീസ്തമുണ്ടെഴുന്ന വല്ലഭ
സുരിമാന്ത്രിക്കയിലിൽ ശമിക്കേവ
വാരിനൊത്തയുതിപുണ്ടനിന്ന കു-
സ്ത്രിഭായിയുടെ വാക്കുമോക്കവിൻ.

57

ഒക്കിശേഷതമത്രപോലെ ചെന്നാർ-
വുക്കരിയിൽനിന്ന പിറിത്ത സകടം
ഉക്കിക്കൊണ്ടു വെളിവാക്കവാൻ മന-
സ്തുക്കതിയില്ല, യിനിവേണ്ടതോതിടാം.

58

ദ്വൈശിയായ്ക്കുള്ളകാരനുമാപം വെയ-
പേശിക്കുന്ന പരവസ്തുത്വകൾം
ധാരിയായ്ക്കുള്ളിക്കും ചു എറ്റവും
വീശിവായ്ക്കു, നടന്ന വില്ലുക്കു.

59

ശക്തിയീസ്യുമകരികയിൽ പദം
ശക്തികാഞ്ചപ്പറിപാടിപാളിയിൽ
മുക്തിമാർഗ്ഗത്രിതന്നു നോമുളിൽ
ശക്തിയുള്ളവരിതൊക്കെ നോക്കുന്നും.

60

കാലങ്ങൾമൊഴിവാക്കി നോമുള്ളാ—
മോലപ്പുലമിതിലേള്ളിറങ്ങുന്നും.
ശീലമാത്ര വനിതാഗണങ്ങളും
വേലചെയ്യുക ഇയം വരും വരെ.

61

ഭാവഗ്രഹികലങ്ങു നാട്ടുവോർ—
ക്ഷേവമൊത്തനില, നിത്യചേഷ്ടക്കം,
ഒഴുവക്കതാ, സഹനക്കിമം, ശമം
നീ വളിത്തി നിലനിത്രുകുംബികേ!

62

സത്യമാർഗ്ഗനിരതേ! നിലിന്പരിൽ
നിത്യനിശ്ചയതകം വരാൻവരേ!
കുത്രുനിംബമനാശഗ്രുക്കീ—
വീംത്രുംബു! വലശാതൈനോക്കുന്നു.

63

നല്ലതായ വിഷയത്തിലുള്ളുമി—
ചുല്ലവിൽ സഹനശക്തി കാട്ടവോർ
മല്ലടിക്കളിയിലാടി, കാണ്ണനാരീ
വല്ലക്കേ വിജയം വരുത്തുന്നു.

64

ഗൈഡി നിന്തപ്പിയസരോജിനിഗ്രഹം
ഭ്രവിഗ്രുത, മവക്ക് തോഴിക്കൾ
നാരിമാർ പലതമീസമുള്ളു-
പ്രോംഖന മരവുന്ന പാവനേ!

65

അംബു! നിന്റെ സവി, നിത്രമിന്ത്രവ-
റംബുവയനു കുറ്റുന്ന സുന്ദരി
നമകൾക്കു വിള്ളുമികായ ‘സു-
ഖ്യംഗാനു’വിനെയോമ്യില്ലേയോ?

66

നിമ്മലാംഗി, നിഗമം പുക്ക തീ മാ-
ധമ്മുചീയിക്കി നടന്നെച്ചാല്ലുവോപം
നിമ്മലൻ്റൊ നിന്വേ! തൃഥകിലായ്,
കമ്മുംചാസനയോഴിച്ചുള്ളടക്കം?

67

ചിന്നയേ! പലിയ സകടത്തിലാ-
യമ്മയേതുമരിക്കില്ലെയക്കിലോ
നമയെങ്ങിനെ വള്ളത്തുമിന്ത്രവ-
റംമ്മയെനു കുറ്റും മഹാജനം?

68

ഭാരമില്ല, ഭവനമുള്ള ദിവ്യസം-
സാരംമ! പലിയ കാഞ്ഞമെക്കിലും
നേരിഞ്ഞു പയയാൻ നിന്മിച്ചി-
തയാരണ്ണുനു, മിതോനുചെയ്യുനു.

69

മിന്തു, കുസൂരുമാസിന്മാനതിൽ
പിറ്റുടൻ പല ആതിരേപ്പും
ചിത്രമാനിനൊട്ടമാനം ചന്ദ്രിടാ,
കിന്തു തമ്മില്ലതിലും വഴക്കതാൻ.

70

നാടിടിന്തു കലികോണാട്ടക്കമേ—
പ്രൂട്ടിലോകം റാഖുന്ന സജ്ജനം.
കേ. ഡി. ലിസ്റ്റിലഭയി നിന്റും കൈതകം
കൂടിയിട്ടും, പൊടിപ്പുരജിക്കളി.

71

നീതിയില്ല, നിലയില്ല, നാലു ചൊ—
ബ്ലോതിട്ടന്ന പതിപില്ല, കണ്ണുകൾ!
ആതിയില്ല, കലമില്ല, പാക്കാലി
ആതിയുള്ള കളിയെന്താരങ്ങമാ!

72

ഇല്ല തെല്ലാമാര ശാന്തി, ഏകവദ്ധ
ചൊല്ലുവല്ല വിഷയങ്ങളുള്ളിയിൽ
നല്ല നല്ല പഴിയെന്തട്ടക്കവോ—
ക്കല്ലുവില്ല, തരിയില്ലുാരത്തകം.

73

വില്ലോത്തുവിടില്ല, സന്ധ്യരു—
തലപുണ്ണുനിയമങ്ങൾ ചെയ്യിടാ
സപ്പുണ്ണമരിയാത്രംന്തുചീ—
ക്കപ്പുത്തികൾ മുള്ളു മേരിയിൽ.

74

മോമമില്ല, ഇപമില്ലടപ്പില്ല—
സീമനംശ്ചകടചയഗിരൈപ്പും
കാമകളി സുവവേളി നിത്രുവും
ക്ഷേമപുത്തി പനമെല്ലിവെങ്കും.

75

സാമായ ഇപമുണ്ടോഹാ നമ—
സ്കാമമുണ്ട് തത്രംലുണ്ട് നിത്രുവും
വാമമിഞ്ചിനൊ വലിപ്പുംതാതിടം
ചോരഭ്രംസുരദയും മഹാദയം.

76

വീടിയും മടി മരിയും റസം
ധാടിയുള്ളിടക്കിവെള്ളുമോടിയും
പേടിവിട്ട നിജ ഭാന്തുഡാത്താട്ടി—
നിംബിയുള്ള നടയും നടിയും.

77

എവമുള്ള പല വേഷവും ധരി—
ചൂഡിവസുന്ധര നിംബന്തു ഭ്രംസർ
ഒരുപമേ! വലിയ കഷ്ട,മാക്ഷമി—
സ്ഥാവലംതിലവ,മെന്താന്തുമം?

78

സക്തിസസ്യഗിലേഴന വിപ്രിൽ
ക്ഷതിയാക്ഷ,മതുവിട്ട വിപ്രര
സക്തിയാസ്ത്രരിഹസിക്കമെന്നാരാ—
യുക്തി, പുലുമൊഴി പാഴിലാക്ഷമോ?

79

നാട്ടിലുള്ളിനനറിക്കേടാതുക്കൽ ത്രി-
രാട്ടിനംള്ള പണി, നിങ്ങൾ ചെല്ലുവിൻ
ശത്രീയിങ്ങിനെ വിടാൻ, എങ്ങനെ മുൻ-
ശ്രീക്കിയക്കമെ കരാച്ചുരഹ്മിടാം.

80

വെള്ളപ്പുച്ചുവെള്ളിയിൽ, സൂര്യിൽതാർദ്ദുമാം
കള്ളിനോട്, മലിയുന്ന ഭാഷിതം,
ഞ്ഞുകത്തും, നികത്തിത്തരങ്ങളാം—
കൊള്ളി, ക്ഷുമിവരാജ്യവുത്തിക്കർ.

81

ജാതിനാലുമൊരുപോലെയാന്നാരെ—
ശീതിതന്നെ രേണേ ഗ്രൂഡാവക്കേ
പ്രതിംഗത്തുമലകും വെള്ളത്തുഃപായ്,
ജാതി മാറി, മറിമായമൊക്കെയും.

82

പോന്നാളിട്ടു മരണ്ണാർ പരഞ്ഞതു കേ—
ട്ടന്നിന്തെ റൂപധനമ്മൊങ്കയും
ഇന്നാധനം, മവരന്നാധനംമായ്
ചൊന്നതിനു റൂപധനമ്മംബിക്കേ!

83

മൊത്തമിങ്ങിനെ പറഞ്ഞതിടാം നിന—
ക്കൊത്തവള്ളുമലകിൽ പരത്തുക
അരത്തലാറാനുമതേയരുണ്ണു തു—
പ്പുത്തലട്ടു, മവിലാണ്യനായിക്കു!

84

പോകയില്ല, വിടക്കില്ല നിന്നെ തൊൻ
പാകശാസന കിരീടപുജിതേ!
എക്കശാസന വഹിച്ചുവേദിയി—
പ്രാകമായ നില കണ്ടിരിക്കുന്നോ?

85

പോന്തിയന്ന മുനിമാക്കതാൻ മം—
ക്കുന്നിയെന്ന നിന്നവും നിമ്മാലേ!
താഴ്ത്തിരുന്ന കരയുന്ന ത്രിട്ടരിൽ
തോന്തിക്കുന്ന സ്ത്രീ വിരദ്ധതിനീതോ?

86

കാവ്യരഹ്മാങ്കി പറയുതാം മന—
ക്കാവ്യമന്ന് മക്കമാഡിനായികേ!
തോൻ പറഞ്ഞതായ മഹാത്മജിങ്ക പ്ര-
ഥ്മാവക്കത്തു സുവവാസമേക്കണം.

87

പോരിട്ടേണ്ട, വലയേണ്ട, വേട്ട സം—
സാരിയോട് പിരിയേണ്ട ലേശവും
താഴ്ത്തിരുന്ന പാളിത്തിട്ടേണ്ട എൻ—
തുരാരിലിന്ത്രയുടെ ധർമ്മക്കണം.

88

ഒക്കിയും മരയോർ പുക തു മീ
ശക്തിക്കാണ്ടു നിന്നയുന്നാരംബികേ!
'മുക്തിയേശരേണ്ട'മെന്ന ശാസ്യിയിൽ
ശക്തിയായ വിജയം വരുത്തുനാം.

89

ശൈരി! കാമതിപ്പകാമി! ത്രഞ്ച സം-
സാരി! നീ മിചി മിചിച്ചുമാത്രയിൽ
‘നൗമിനിക്കശതി’യെന്ന ശാസ്യിയിൽ
ത്രേനന്നയങ്ങളൊമാംവികേ!

90

തുക്കശർപ്പഭവതിപ്പുവാംസുസ-
ച്ചക്കണക്കിയുലകിൽ വോവമം
ഇക്കരതതിന് തൊഴുന്ന ശാസ്യിയിൽ
തക്ക ശക്തിയുതക്കേണമാംവികേ!

91

ബ്രഹ്മനുവിണി! തവാക്ഷിനുപകം
ബ്രഹ്മപട്ടമതകം, ക്രിണതിടം
ഇമ്മമതപമിമ ശാസ്യിച്ചൊല്ലിടം
നന്നാരതമഹിസ്സിനാണെന്നം.

92

തീയ്യത് കാര്ത്ത ഭവനം മടിസ്സുമീ—
സ്ത്രീതുകൊണ്ട വിളിയാട്ടമാംവികേ!
പേര്ത്തുമൊന്ന പറയുന്ന, ശാസ്യിയിൽ
ധൂത്തകാട്ടയതു ജൈയ്യലരംവികേ!

93

ത്രാലിയായ വിശ്വാജിവന്ന ത്ര—
തകാലിച്ചാത്തിയുച്ചമാചരാതമികേ!
ജൈയ്യലിലെപ്പാഡ കടന്ന ** ത്ര—
ക്കാലിലെപ്പാടി പുരണ്ണ ഭാഗ്രവാൻ!

94

മായയറ്റ മരയോക്കഴം മന—

സ്സായ ജീയ്ലിലാലയുന്നാരെണ്ണിക്കേ!

അരുയവസ്ഥ സുവര്ണനാ ശാസ്യിയോ—

ടീയയഞ്ഞനിലയോന്ന മാറ്റനോ.

95

മല്ലടിച്ച പുരബൈരിയെങ്ങയി—

ചുല്ലയോ തന പുക്കത്തട്ടുത്തരും

ചൊല്ലവല്ല തവ ശക്തി ശാസ്യിച്ചി—

ജുല്ലംററി നിറവേറുകള്ളുമം.

96

പാഞ്ഞവന്ന മഹിഷമൻറ മാറിലു—

യാഞ്ഞക്കത്തിയവരായസായുധം

തേഞ്ഞവോ? കരണാചെങ്ങ ശാസ്യിയിൽ

ചാഞ്ഞ നില്ലുനിജ ക്ഷതവത്സലേ!

97

കാണായതിൽ സ്ഥിരതയില്ലീമ കണ്ടിടാത്ത—

താണുള്ളതെന്നറിയുവേരറിവുള്ളതായേ!

അരുണാങ്ഗളുള്ളവരിൽവെച്ചുാങ ദിവ്യനേന്ന

കാണായശാസ്യിയെ മരക്കുതോമ്പവേനോ.

98

പ്രാണങ്ങലീനടിയ,നതുയുള്ളുംവി—

അണമു, നിന്റെ മകനായ പരിഗ്രാലുച്ചിത്തൻ

കേന്നവരനു മരവുനു, മകൻ തുടക്കി—

ലാണ,ലുഡയാ ജനനിയെന്തിനിങ്ങനിടനു!

99

പ്രാഥികയ്ക്കുന്ന ശ്രദ്ധയും നീജ തനവിലോളി.

പ്രിച്ചതന്നാത്മശക്തി—

ജൂണിപ്പൂർണ്ണം തക്കാരാഞ്ചുള്ളിയലറിയ—

നാമംകടാടോപപൂർണ്ണം

നേരിട്ടെന്നു സുംഭാസുരനായോരുവെദും

മുഖ്യിക്കാണ്ടുകടക്കി—

പ്രംബിൽചുംപിച്ചുറിഞ്ഞാണ്ടുഗവതി വിജയം

നാന്ദിയിൽ ഹത്തിട്ടേ.

ശ്രൂ. *

— * —

നടവത്ത്[°] അച്ചൻറയും മകൻറയും കുതികൾ

നടവം കുതികൾ (അച്ചൻറ ശല്പവല്ല സമാഹാരം)	1	14
ശവഴ്ത്ത് (അച്ചൻ)	1	4
സ്ഥവമഞ്ജരി (മകൻ)	0	12
മഹാത്മാഗാന്ധിയുടെ ആദ്ദുമല്ലപ്പേരം (മകൻ)	0	6
ഹരിവായുമ്പുറം വിഷാരിക്കലമയും	0	6
സന്താനഗാപാലം	O.	P

മാനേജർ,
 മംഗളോദയം ലിമിറ്റഡ
 ഗ്രൂപ്പിവഫേറ്റർ.

